Marjoleine van Egeraat
Griffier van Teylingen

Digitaal ondertekend door Marjoleine van Egeraat
op 04-07-2024

Gemeenschappelijke regeling

HLTsamen
Hillegom Lisse Teylingen

Begroting 2025 HLTsamen
en de meerjarenramingen 2026 - 2028

Ontwerp: 29 april 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord ... 3
Voorstel ... 4
Inleiding ... 5
1. Programmaplan ... 6
1.1 Beleid ... 6
1.2 Dienstverlening ... 7
1.3 Bedrijfsvoering ... 9
1.4 Crisisopvang ... 15
1.5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien ... 16
1.6 Paragrafen ... 18
2. Financiële begroting ... 27
2.1 Begroting 2025 - 2028 ... 27
2.2 Gemeentelijke bijdragen 2025 - 2028 ... 28
2.3 Incidentele baten en lasten ... 30
2.4 Investeringen 2025 - 2028 ... 30
2.5 Geprognosticeerde balans ... 32
3. Bijlagen ... 33
3.1 Bijlage 1: Uitgangspunten samenstellen Begroting 2025 – 2028 ... 33
3.2 Bijlage 2: Meerjareninvesteringsplan 2025 – 2028 ... 35
3.3 Bijlage 3 Financiële bijdragen 2025 – 2028 deelnemende gemeenten ... 37
3.4 Bijlage 4: Overzicht Baten en lasten (BBV) ... 38

Voorwoord

Aan het bestuur,

Voor u ligt de begroting 2025 van de gemeenschappelijke regeling werkorganisatie HLTsamen. Hierin schetsen we de ontwikkelingen die in 2025 op ons afkomen. De ontwikkelingen vloeien voort uit veranderingen in de samenleving, de raads- en coalitieprogramma's van de drie gemeenten, maar ook het organisatie-ontwikkeltraject en de Evaluatie HLTsamen die in 2024 zijn afgerond.

In de begroting 2025 zijn de uitgangspunten verwerkt van de beleidsarme kaderbrief. Dit betekent dat alleen de financiële verwerking van de indexatie op lonen en prijzen is toegepast maar er verder geen inhoudelijke voorstellen worden gedaan met financiële gevolgen. Wel zijn de ontwikkelingen van buitenaf beschreven in de begroting. Én de uitdagingen om de taken op het vlak van beleid, dienstverlening, bedrijfsvoering en crisisopvang door HLTsamen uit te kunnen voeren.

HLTsamen verwacht met deze begroting adequaat, realistisch en slagvaardig werken mogelijk te maken. De organisatie verzorgt voor vier partijen de dienstverlening: de drie gemeenten én de werkorganisatie zelf. Versterken van de financiële sturing was al een belangrijk doel. Grip (en zicht op geldstromen) is een prioriteit van de organisatie. Daarnaast is grip op werk belangrijk. De organisatie werkt nadrukkelijk aan een planmatiger dienstverlening en besteedt meer aandacht aan realistisch contracteren[1] aan de hand van werkplannen en contracteringsgesprekken.

De begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen, waaronder de begroting van HLTsamen, worden eerder opgesteld dan de begrotingen van de gemeenten. Het is van belang dat de drie deelnemende gemeenten een integrale afweging kunnen maken. Op het moment dat de integrale afweging door alle gemeenten is gemaakt kan via een begrotingswijziging de begroting 2025 van HLTsamen worden bijgewerkt.

De directie van HLTsamen,

Marco Witkamp
Erik Prins
Jeroen Tomassen

29 april 2024

[1] Het vastleggen van afspraken tussen HLTsamen en de drie gemeenten over de uitvoering van taken.

Voorstel

1. De Ontwerpbegroting 2025 HLTsamen vast te stellen;
2. De Meerjarenramingen 2026 - 2028 voor kennisgeving aan te nemen;
3. De bijdragen van de deelnemende gemeenten voor 2025 voorlopig vast te stellen op:
    a. Gemeente Hillegom € 13.562.047
    b. Gemeente Lisse € 17.100.494
    c. Gemeente Teylingen € 26.057.566
4. De voorgenomen investeringen van € 1.009.500 beschikbaar stellen voor het jaar 2025 en de hieraan meerjarig verbonden budgetten voor kapitaalslasten vast te stellen.

Inleiding

In de Begroting 2025 HLTsamen schetsen we de ontwikkelingen die tot op HLTsamen afkomen. HLTsamen voert voor de gemeenten taken uit op het vlak van beleid, dienstverlening, bedrijfsvoering en crisisorganisatie. In de begroting HLTsamen staat de bedrijfsvoering centraal. De inhoud van de beleidstaken en de publieke dienstverlening staan uitgewerkt in de begrotingen van de gemeenten zelf.

Baten en lasten 2025 – 2028 en de gemeentelijke bijdragen

De werkzaamheden van HLT worden voornamelijk gefinancierd door financiële bijdragen van de gemeenten. In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de baten en lasten 2025 – 2028 en de gemeentelijke bijdragen voor deze periode. In onderdeel *2 Financiële begroting* worden op basis van de in bijlage 3.1 genoemde uitgangspunten de baten en lasten uiteengezet.

Staat van baten en lasten		Primitieve Begroting	Meerjarenraming		
		2025	2026	2027	2028
Rubriek	**LASTEN**				
A	Personeelskosten	46.271.434	46.107.176	45.996.392	45.996.392
B	Personeelsgerelateerde kosten	1.363.133	1.363.133	1.363.133	1.363.133
C	Informatisering en automatisering	5.274.395	5.251.120	5.085.284	5.085.284
D	Huisvesting en facilitaire kosten	2.070.021	2.070.021	2.070.021	2.070.021
E	Overige bedrijfsvoeringskosten	2.140.171	2.173.767	2.147.602	2.147.602
F	Reserve mutatie	0	0	0	0
	TOTAAL LASTEN	**57.119.154**	**56.965.217**	**56.662.432**	**56.662.432**
	BATEN				
G	Bijdrage dienstverlening ISD	-365.334	-365.335	-365.334	-365.334
H	Bijdragen derden overig	-8.296	-8.296	-8.296	-8.296
I	Verhaalbare kosten gemeenten	-25.417	-25.417	-25.417	-25.417
J	Verhaalbare kosten crisisorganisatie	0	0	0	0
K	Bijdrage dienstverlening Hillegom	-13.562.047	-13.527.288	-13.441.299	-13.441.299
L	Bijdrage dienstverlening Lisse	-17.100.494	-17.058.794	-16.967.465	-16.967.465
M	Bijdrage dienstverlening Teylingen	-26.057.566	-25.980.087	-25.854.621	-25.854.621
N	Reserve mutatie	0	0	0	0
	TOTAAL BATEN	**-57.119.154**	**-56.965.217**	**-56.662.432**	**-56.662.432**
	SALDO VAN BATEN EN LASTEN	0	**0**	**0**	**0**

Investeringen

In de voorliggende begroting zijn ook investeringen opgenomen in het Meerjareninvesteringsplan. Voor 2025 wordt voorgesteld om in totaal € 1.009.500 te investeren in Informatisering en automatisering, Facilitair en de Buitendienst. Het meerjarige investeringsvolume ziet er als volgt uit:

Meerjareninvesteringsplan	2025	2026	2027	2028
Informatisering en Automatisering (I&A)	332.000	345.000	390.000	1.905.000
Facilitair	275.000	287.500	190.000	50.000
Buitendienst	402.500	445.000	160.000	317.500
Totaal aan investeringen	**1.009.500**	**1.077.500**	**740.000**	**2.272.500**

1. Programmaplan

De opgaven, taken en werkzaamheden van HLTsamen zijn gericht op bedrijfsvoering. HLTsamen levert de capaciteit en middelen ten behoeve van de uitvoering van beleid en het leveren van dienstverlening. In de financiële huishouding van de gemeenten en HLTsamen onderscheiden we beleid, dienstverlening, bedrijfsvoering en de crisisorganisatie. Deze verdeling is ook het uitgangspunt voor het verkrijgen van de dekking van de lasten.

1.1 Beleid

De beleidsdoelstellingen lichten we inhoudelijk en financieel in de begrotingen van de deelnemende gemeenten toe. Bij het opstellen van beleidsplannen en uitvoerings- en beheerplannen geven gemeenten in de college- en raadsvoorstellen aan of sprake is van nieuw beleid of actualisatie van bestaand beleid en wat dit betekent voor de inzet van HLTsamen. Hieraan gekoppeld worden de middelen die nodig zijn voor de realisatie en door de opdrachtgevers, de gemeenten, beschikbaar gesteld. Na vaststelling van de begrotingen of tussentijdse wijzigingen worden de bedragen overgeheveld naar HLTsamen, die conform de offerte (project- en/ of programmaplan) tot uitvoering over kan gaan.

1.1.1 Omgevingswet

Welke ontwikkelingen komen op ons af?

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 voldoen de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen en HLTsamen aan de minimale verplichtingen van de wet. Dit is het begin van een lange periode waarin gemeeenten moeten werken aan het bereiken van de veranderingen en de doelstellingen van de Omgevingswet. De wet geeft hiervoor de ruimte tot 2031, dit is de zogenaamde transitieperiode. Voor de organisatie betekent dit een doorontwikkeling van:

- Integraal werken en adviseren ten behoeve van vergunningverlening.
- Opstellen (in participatie met de omgeving) van de omgevingsvisies en omgevingsplannen
- Digitaal beschikbaar stellen van deze omgevingsplannen via het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) en het wijzigen van deze omgevingsplannen, wanneer initiatieven hierom vragen.
- Aanpassen van de lokale verordeningen en regels voor de gemeenten.

HLTsamen heeft in beeld gebracht wat er in deze transitieperiode moet gebeuren. Tot 2026 ontvangen de gemeenten een rijksbijdrage in de “transitiekosten Omgevingswet”. Dat is incidenteel geld voor kosten voor de uitvoering van de transitie.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?

In de transitieperiode werkt HLTsamen aan de volgende ontwikkelingen:

- Juridische transformatie; werken met meerdere juridische systemen met effecten voor werkwijze, bezetting, onzekerheden en mogelijke bezwaarprocedures.
- ICT en informatievoorziening; werken met verschillende systemen, huidige systemen en het DSO.
- Verandering van werkwijze; het leren werken met andere regelgeving, andere verantwoordelijkheden, samenwerking ook interbestuurlijk.
- Verandering in dienstverlening aan inwoners, bedrijven en projectontwikkelaars. (initiatiefnemers).
- Verplichte samenwerking in de keten en interbestuurlijk, de gemeente wordt het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning.

Hiervoor heeft het directieteam de volgende opdrachten uitgezet aan de betrokken concernmanagers en teammanagers:

- Inrichten van de beleidscyclus voor de fysieke leefomgeving, ter bevordering van de integrale advisering en het werken binnen de keten van de fysieke leefomgeving.
- Implementeren van alle beleidsregels in de drie omgevingsplannen van de drie gemeenten.
- Anders werken door het werken met de intake en de omgevingstafel bij de omgevingsvergunningen.
- Uitvoeren van het door de gemeenteraden vastgestelde participatiebeleid.

1.1.2 Duurzaamheid

Welke ontwikkelingen komen op ons af?

Er is veel dynamiek in het thema Duurzaamheid in de fysieke leefomgeving en de druk om tot versnelling en innovatie te komen wordt alsmaar groter. Klimaat-wetgeving en de energietransitie zijn nog volop in ontwikkeling, net als innovaties vanuit het bedrijfsleven. Er zijn ontwikkelingen op

het gebied van duurzame opwek van warmte door het aanleggen van een (regionaal) warmtenetwerk op basis van een warmtebron. Er is sprake van toegenomen druk van Provincie en het Rijk op het grootschalig opwekken van duurzame energie. Ook is het opstellen van een managementplan een wettelijke verplichting.

Onduidelijk is of de Rijksoverheid voor de extra taken die bij de gemeenten worden belegd ook financiële middelen beschikbaar stelt, voor capaciteit, maar ook voor de benodigde onderzoeken en investeringen. Bij besluitvorming en invulling van de al toegekende gelden in het kader van de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid (CDOKE) zal gekeken worden naar de samenhang met opgaven op het gebied van klimaat, natuur, water en stikstof die voortvloeien uit het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Die opgaven vergen ook extra inzet en het is nog niet duidelijk of hiervoor dekking kan gevonden worden in de transitiegelden NPLG van het Rijk. Waar mogelijk wordt ingezet op synergievoordelen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
Rijksbijdragen zoals CDOKE gelden, specifiek voor de inzet van extra capaciteit op het gebied van duurzaamheid, kunnen alleen worden ingezet en verantwoord naar het Rijk als ze ook in de HLTbegroting worden opgenomen en als zodanig kunnen worden ingezet om klimaatdoelstellingen te bereiken. De verantwoording vindt plaats met een eenmalige informatieverstrekking, de zogenaamde Single information, Single audit verklaring (SiSa.)

Inhoudelijk werken gemeenten door aan verschillende thema's vanuit de drie pijlers 1)energietransitie, 2)toekomstbestendige leefomgeving en 3)grondstoffen & circulariteit, op basis van de al bestaande regionale en lokale kaders en uitvoeringsplannen om zo de diverse doelstellingen op het gebied van duurzaamheid versneld te bereiken. Monitoring en evaluatie zorgen ervoor dat we deze uitvoeringsplannen tijdig bijstellen en aanpassen aan de dynamiek van de omgeving. Monitoring vergt ook een goede registratie en verslaglegging. En niet uitgesloten is dat voor nieuwe wetgeving en doelstellingen vanuit het Rijk, ook nieuwe uitvoeringsplannen moeten worden opgezet.

1.1.3 Maatschappelijke agenda
Welke ontwikkelingen komen op ons af?
Naast ontwikkeling in de ruimtelijke keten zijn er ook belangrijke ontwikkelingen in de maatschappelijke keten. Binnen het Sociaal Domein hebben er de afgelopen jaren diverse decentralisaties plaatsgevonden, die direct invloed hebben gehad op de gemeenten en de organisatie van ons werk, inclusief de bedrijfsvoering.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
Mede als gevolg van de verschillende crisissen, waar de gemeenten de afgelopen jaren mee te maken hebben gehad, zien gemeenten dat de maatschappelijke opgaven steeds complexer worden. Dit vraagt om een andere manier van werken. Inmiddels is het beleid van de gemeenten omgevormd tot de Maatschappelijke Agenda (MAG). Met de MAG is het proces in gang gezet om samen met de 'maatschappij' tot een effectieve aanpak te komen. Deze ontwikkeling werkt het Sociaal Domein de komende jaren verder uit. Thema's als data gedreven en programmatisch werken, portfoliomanagement[2] en co-creatie maken hier ook deel van uit. Op onderdelen zal de rol van de lokale overheid zich meer gaan richten op faciliteren van maatschappelijke initiatieven (ook wel genoemd responsieve overheid); dit vereist een andere manier van werken en vraagt om andere kennis en vaardigheden.

1.2 Dienstverlening
Om dienstverlening goed te borgen binnen HLTsamen ontwikkelen we in 2025 een visie op dienstverlening. Dienstverlening is een onderwerp dat de hele organisatie raakt en is daarmee een verantwoordelijkheid van de hele organisatie. De visie op dienstverlening is de leidraad voor de organisatie voor het door ontwikkelen en verbeteren van de in -en externe dienstverlening.

1.2.1 Reisdocumentenpiek
Welke ontwikkelingen komen op ons af?
Bijna tien jaar geleden werd de geldigheidsduur voor paspoorten en identiteitskaarten verlengd van vijf naar tien jaar. In 2014 ging deze nieuwe regel van kracht, waardoor volwassenen die tussen

[2] Portfoliomanagement brengt lopende en gewenste projecten in kaart en geeft inzicht in de onderlinge samenhang. Portfoliomanagement helpt bij keuzes maken en prioriteren.

2014 en 2018 een reisdocument hebben aangevraagd, vanaf 2024 weer een nieuwe ID-kaart of paspoort mogen aanvragen. Er wordt tussen 2024 en 2029 een piek verwacht. Begin 2024 is de reisdocumentenpiek al van start gegaan. Ook in 2025 zullen de baliebezoeken toenemen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
De openingstijden hebben de drie gemeenten verruimd om de kwaliteit van de dienstverlening op peil te houden. Voor de gemeenten monitoren we de piek zodat gemeenten eventueel tussentijds kunnen inspelen op veranderingen. Daarnaast wordt onderzocht welke digitale mogelijkheden wij kunnen benutten om in te spelen op de kwaliteit van de klantvraag.

1.2.2 Digitale dienstverlening

Welke ontwikkelingen komen op ons af?
Vanaf 1 januari 2025 gaat de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) van kracht. Deze wet regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Zij krijgen daarmee het recht om officiële berichten, zoals aanvragen voor vergunningen en bezwaarschriften, elektronisch aan het bestuursorgaan te zenden. Daarnaast verbetert hun rechtspositie in het digitale contact met de overheid. De burger krijgt de keuze de digitale- of papieren weg te kiezen.

Het gebruik van generatieve AI[3] is ook voor de overheid en gemeenten van start gegaan. Hiervoor is binnen HLTsamen spelregels bepaald en schenken aandacht voor goed gebruik en verhoging we bewustzijn van de medewerkers. Inzet van AI beperkt zich tot het opzoeken van informatie en visualisaties. Alleen in samenwerking met de Chatbot Gem wordt gekeken naar de mogelijkheden om generatieve AI te gebruiken om de dienstverlening te vereenvoudigen. We doen dit vanuit de uitgangspunten en kaders die vanuit de overheid rondom de inzet van generatieve AI gesteld zijn.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
De Wmebv werkt nauw samen met het organiseren van kanaalsturing oftewel Omnichannel dienstverlening: dienstverlening via de mail, sociale media, telefoon en fysieke dienstverlening. Wij realiseren in 2024 een kanaalstrategie om de dienstverlening van de inwoner en ondernemer makkelijker, sneller en duidelijker te maken. De implementatie van de kanaalstrategie loopt door in 2025. Welk kanaal de inwoner of ondernemer ook kiest, zij krijgen altijd dezelfde informatie. De medewerker die de inwoner of ondernemer helpt, vindt alle informatie op één locatie en is goed gewaarborgd. De informatie is relevant, eenduidig en bruikbaar.

In 2024 is er de wens geweest om te onderzoeken hoe generatieve AI de prestatie van de Gem Chatbot[4] in het klantcontact naar het volgende niveau kan brengen. Als deze pilot succesvol blijkt, zal dit verder worden geïmplementeerd in 2025.

1.2.3 Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

Welke ontwikkelingen komen op ons af?
Gemeenten zijn sinds kort verplicht om deel te nemen aan de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) van het ministerie van Binnenlandse Zaken. De LLA verzamelt signalen van landelijke afnemers van de Basisregistratie Personen (BRP) zoals de Belastingdienst, het UWV, DUO en de SVB, die twijfels hebben over de huidige inschrijving in de BRP. Wanneer LAA-signalen bij de gemeente binnenkomen moet een actief adresonderzoek volgen. Dit vraagt ook inzet vanuit handhaving

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
In 2024 moeten gemeenten al een begin maken met de aanpak van LAA. Door verbinding te leggen met onze interne en externe partners kunnen zaken breder worden bekeken waardoor de kwaliteit van de Basisregistratie Personen (BRP) verbetert. Naast het verbeteren van de adreskwaliteit kan door de samenwerking met de ketenpartners zicht worden verkregen op overbewoning, onderverhuur en adres gerelateerde fraude die zo kan worden teruggedrongen of zelfs voorkomen wordt.
Daarnaast kan de samenwerking (huisbezoeken) ook positief uitpakken voor inwoners met ondersteunings- en/of zorgvragen die daarvoor niet bekend waren te vergroten.

[3] Een vorm van kunstmatige intelligentie die tekst, afbeeldingen en gevarieerde inhoud kan produceren op basis van de gegevens waarop het wordt getraind.
[4] Een chatbot is een geautomatiseerde gesprekspartner.

1.3 Bedrijfsvoering

1.3.1 Arbeidsmarktbeleid

Welke ontwikkelingen komen op ons af?

De arbeidsmarkt is als gevolg van geopolitieke spanningen en macro economische ontwikkelingen nog steeds zeer gespannen. Daarnaast is de wervingsvraag bij onszelf fors toegenomen en hebben we te maken met een vergrijzende Nederlandse populatie. Het directe gevolg hiervan is dat HLTsamen meer inspanningen moet leveren om gekwalificeerde medewerkers te behouden en openstaande vacatures in te vullen. Zonder voldoende en goed gekwalificeerde medewerkers kunnen taken immers niet worden uitgevoerd en stagneert de dienstverlening aan onze inwoners. Dit speelt vooral op het terrein van financiën, ICT en ruimtelijke ontwikkeling, maar ook op andere terreinen is dit nadrukkelijk aan de orde. Ook in 2025 blijft de arbeidsmarktpositie van HLTsamen een belangrijk thema.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?

Het doel dat we willen bereiken, is dat we nu en in de toekomst de juiste medewerkers op het juiste moment op de juiste plaats hebben. Om dat te bereiken, willen we arbeidsmarktcommunicatie en werving & selectie binnen HLTsamen versterken en toekomstbestendig organiseren. Dit vraagt om een versteviging van het recruitmentproces, de recruitmentdienstverlening, onze communicatie als HLTsamen en een andere kijk op werving en selectie in de organisatie (creatief en flexibel). En om een werkgeversmerk, dat bekend is in de Bollenstreek. In 2024 zijn we hiermee aan de slag gegaan.

Daarnaast blijven we werken aan een goede onboarding voor nieuwe medewerkers. Het vasthouden en ontwikkelen van talentvolle medewerkers is immers nog belangrijker voor een adequate personeelsbezetting dan het binnenhalen van nieuwe medewerkers. Daarom is het belangrijk dat nieuwe medewerkers het introductieprogramma voor hun eerste honderd dagen bij HLTsamen volgen. Evenals het bijwonen van de introductiedag. Nieuwe medewerkers waarderen deze dag zeer. Daarom zetten we hem in grote lijnen in 2025 op dezelfde voet voort. Wel breiden we het introductieprogramma voor die eerste honderd dagen nog uit met meer activiteiten.

Ook blijven we onze huidige medewerkers stimuleren om intern een overstap te maken naar een functie waarin ze beter tot hun recht komen. Dit past immers ook bij het streven onze medewerkers vast te houden. Dit leidt ertoe dat meer medewerkers zo'n overstap maken en daarmee langer voor de organisatie behouden blijven.

1.3.2 Integraal werkconcept

Welke ontwikkelingen komen op ons af?

De kortetermijnvisie op huisvesting is weergegeven in het werkconcept 'Werk waar het werkt' (2021). Deze visie houdt in dat de standaard werkplek op kantoor niet meer leidend is en er meerdere varianten van een plek om te werken mogelijk zijn, passend bij de medewerker en de werkzaamheden die per dag kunnen variëren.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?

Evaluatie 'Werk waar het werkt'

De werkvorm 'Werk waar het werkt' (2021) evalueren we op vier onderdelen: 1) werkplek, 2) vergaderen en ontmoeten, 3) de digitale wereld en 4) welbevinden personeel. De uitkomsten van de evaluatie vormen input voor de lange termijnvisie op huisvesting. De evaluatie maakt onderdeel uit van het project Samen veilig.

Visie huisvesting op lange termijn

Een bijkomstig gevolg van 'Werk waar het werkt' is dat de gemeentelijke gebouwen minder intensief worden gebruikt. De exploitatiekosten en de kosten voor het onderhoud van de panden nemen daarentegen niet af. Een visie voor de huisvesting op de lange termijn is noodzakelijk. Op basis van een opdracht formuleren we een langetermijnvisie.

Budget planmatig onderhoud

Al enige jaren is het budget voor het onderhoud van de panden ontoereikend. Het ontbreken van budget, maar ook het ontbreken van een visie op de lange termijn voor huisvesting vormen een belemmering voor de uitvoering van planmatig (groot) onderhoud van de panden. Het is van belang dat gemeenten zelf strategisch richting bepalen in hun accommodatiebeleid.

1.3.3 Veilige werkomgeving

Welke ontwikkelingen komen op ons af? Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
Het onderwerp veiligheid in de breedste zin van het woord is en blijft een belangrijk thema. De samenleving wordt steeds mondiger en heeft hogere verwachtingen. We stelden hiervoor een programma Samen Veilig op, gericht op bevordering en verbetering van de veiligheid, zowel in de panden als de omgeving.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
In 2025 start de uitvoering van de deelplannen die vallen onder het Programma Samen Veilig, wat is gericht op de veiligheid van gemeentelijke panden en de openbare orde en veiligheid. Naast de fysieke veiligheid is in dit plan ook aandacht voor de sociale veiligheid van medewerkers.

1.3.4 Organisatieontwikkeling

Welke ontwikkelingen komen op ons af?
In 2025 zal het implementatieplan 'Organisatieontwikkeling: van plan naar praktijk' verder zichtbaar en merkbaar worden binnen HLTsamen. Dit betekent kortere lijnen tussen strategisch en operationeel niveau, meer ruimte voor gesprek en dialoog en verbeterde samenwerking tussen bedrijfsvoering en de lijnorganisatie. We sturen scherper op consequenties van besluiten en opdrachten om voorwaarden te scheppen om op een goede manier het werk te kunnen doen. Het Werkbelevingsonderzoek verankeren we in de organisatie.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
We zetten het managementontwikkeltraject (MD-traject) verder door om het leiderschap en onderlinge verbinding te versterken. We zetten de managementcyclus (verantwoordingsgesprekken tussen directeur en teammanager) op en verbeteren dit in 2025. Via de sturingslijn Verbeteren, leren & en ontwikkelen starten we op met het opzetten van het overheidsontwikkelcyclus en het A3-jaarplan. Hierdoor versterkt de samenhang met de strategische doelen (coalitie- en raadsakkoorden, zes strategische doelstellingen van HLTsamen[5]) en het werk dat we gaan uitvoeren. Naast deze manier van werken maken we ruimte voor reflectie, waarderen, inspireren en motiveren om te investeren in medewerkers, processen, informatie en verbinding. Dit is nodig voor goed bestuur, goed werkgeverschap en ontwikkeling van zowel de medewerker als HLTsamen als geheel. In 2025 voeren we opnieuw een Werkbelevingsonderzoek uit.

1.3.5 Evaluatie HLTsamen

Welke ontwikkelingen komen op ons af?
De afgelopen jaren hebben gemeenten te maken gekregen met steeds grotere uitdagingen. In 2017 is de ambtelijke fusieorganisatie HLTsamen van start gegaan. Met als één van de uitgangspunten dat samenwerking in de werkorganisatie HLTsamen ervoor zorgt dat de zelfstandige gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen de grote opgaven aan kunnen. Inmiddels zijn de grote en complexe opgaven alleen maar toegenomen: de Omgevingswet, de energietransitie en de (onverwachte) opvang van vluchtelingen en ontheemden zijn hier voorbeelden van. Des te belangrijker is het dat we de organisatie HLTsamen en de oorspronkelijke uitgangspunten, de drie K's (kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid) en de S (strategie) onder de loep hebben genomen en kijken hoe we als organisatie de komende jaren verder door ontwikkelen.

We zijn succesvol geweest in het verminderen van kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie, in het beheersen van ambtelijke kosten en het ontwikkelen van kwaliteit op onderdelen van ons werk. We zijn zeker ook succesvol geweest in het vestigen en versterken van onze positie als drie gemeenten gezamenlijk in het regionale krachtenveld en samenspel.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
Met de aanbevelingen uit de evaluatie gaan we in 2025 en de jaren daarna aan de slag. De evaluatie levert ook input op voor de nieuwe lange termijn opdracht van HLTsamen.

[5] 1. Anderen 'service op maat' laten ervaren;
2. Snel inspelen op veranderende omstandigheden;
3. (bestuurlijke) Keuzes voorleggen, prioriteren binnen de gemaakte keuzes en keuzes maken in aanpak;
4. (bestuurlijke) Opdrachtgevers afgewogen en compleet adviseren en kansen benutten waar mogelijk rekening houdend met de kleur lokaal;
5. Vanuit eigenaarschap talenten benutten en toegevoegde waarde ontwikkelen;
6. Successen vieren.

1.3.6 Lange termijn opdracht

Welke ontwikkelingen komen op ons af?

De veranderingen in de samenleving en de toename van meer en meer complexe taken betekent voor HLTsamen dat we daar rekening mee moeten houden. Naast het uitvoeren van de wettelijke taken is meer en vaker regie en strategische denkkracht nodig om de positie te versterken van de drie gemeenten in de regionale samenwerking. We voeren complexe opgaven uit om het woon-, werk- en leefklimaat in ons gebied te behouden en versterken.

Daarbij hebben de inwoners van Hillegom, Lisse en Teylingen verschillende achtergronden, verwachtingen en behoeften. Dat vraagt van ons als organisatie dat we begrip hebben voor deze verschillen en de lokale situatie goed kennen. Op deze punten willen wij ons de komende jaren verder versterken.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?

Om de komende jaren de inwoners van Hillegom, Lisse en Teylingen goed van dienst te zijn werken de drie colleges aan een lange termijn opdracht voor HLTsamen. Deze nieuwe opdracht vervangt het bedrijfsplan uit 2017 'HLTsamen Sterker!'

1.3.7 Data gedreven sturen

Welke ontwikkelingen komen op ons af?

De technologie ontwikkelt razendsnel. Het op de hoogte blijven van medewerkers van deze ontwikkelingen is van groot belang. Voor een deel kan dat met het verzorgen van opleidingen voor de medewerkers. Met behulp van externe expertise blijven we bij of zetten we een ontwikkeling in gang.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?

We maken werken met data en informatie in elke vorm nog toegankelijker. HLT-ers kunnen vlotter vinden wat ze zoeken en trends signaleren aan de hand van data. Hiervoor zetten we een goede datastrategie op en maken we begrijpelijke afspraken, onder andere over hoe we omgaan met gegevens en verslaglegging.

1.3.8 Privacy en informatieveiligheid

Welke ontwikkelingen komen op ons af?

De afhankelijkheid van onze systemen blijft groeien, net als de dreigingen om deze systemen aan te vallen. Bovendien is het van belang aandacht te blijven schenken aan het vertrouwen van inwoners en de samenleving door zorgvuldig en volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) te werken.

In 2025 komt de Network and Information Security Richtlijn (NIS2) naar Nederland

In 2025 komt er een belangrijke wettelijke ontwikkeling op ons af: de komst van Network and Information Security Richtlijn (NIS2). De richtlijn stuurt op risico's die netwerk- en informatiesystemen bedreigen, zoals cyberbeveiligingsrisico's. De komst van de NIS2-richtlijn moet bijdragen aan meer Europese harmonisatie en een hoger niveau van cybersecurity bij bedrijven, organisaties en overheden. De richtlijn is eind 2023 van kracht gegaan voor alle Europese lidstaten. Deze lidstaten dienen de richtlijn vervolgens te vertalen naar lokale wetgeving. De NIS2 wordt in Nederland vertaald naar de Wet Beveiliging Netwerk- en Informatiesystemen (Wbni) en zal (naar alle waarschijnlijkheid) in 2025 in werking treden. Belangrijke pijlers, zover voor nu bekend, van deze nieuwe wetgeving zijn:

De wetgeving is verplicht en afdwingbaar middels een autoriteit

Voor de komst van de NIS2 werkten we met de NIS1 en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Beide kaders hadden geen wettelijk en verplicht karakter. Maatregelen werden toegepast op basis van een risicoanalyse en lieten dus ruimte open voor interpretatie. De NIS2[2] wordt vertaald naar de Wbni en is daarmee een Nederlandse wetgeving en verplicht. Bovendien wordt er een autoriteit aangewezen, vergelijkbaar met de Autoriteit Persoonsgegevens, welke toezichts- en handhavingsmaatregelen kan nemen. Deze maatregelen variëren van (onaangekondigde) audits tot en met sancties.

Er komt een 24-uurs meldplicht voor incidenten

De Nederlandse overheid heeft bepaald dat wij als gemeenten vallen onder de noemer 'essentiële entiteit'. De NIS2 verplicht essentiële entiteiten om binnen 24 uur incidenten te melden. Dit betekent dat essentiële entiteiten de middelen en mensen moeten hebben om alle incidenten te

detecteren, interpreteren, onderzoeken en melden binnen 24 uur na constatering. Weekend- en feestdagen zijn hierin niet uitgezonderd.

Een essentiële entiteit is eindverantwoordelijke in de keten

De NIS2 tilt zwaar aan ketens en de verantwoordelijkheid van de essentiële entiteiten over deze ketens. Dit zijn ketens in de breedste zin van woord, zoals onze ketenpartners (ISD, Stichting Voorieder1, etc.) als leveranciers (Centric, Microsoft, etc.). Dit vergt een volwassen aanpak op het gebied van inkoop, accounthouderschap en contactfunctionarissen.

Basis cyber hygiëne krijgt concreet vorm

Naast bovengenoemde organisatorisch gerichte concepten worden er hele concrete technische eisen, basis cyber hygiëne, gesteld aan de ICT en beheersorganisatie van organisaties in de scope van de NIS2.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
In 2025 richten we ons op twee pijlers:

Afronding van het gegevensbeschermingsplan (2023-2025)

Om te blijven groeien op dit gebied hebben we in 2023 de ambitie om eind 2025 te werken op een hoger volwassenheidsniveau, volwassenheidsniveau 3. In 2025 richten we ons op de medewerkers in de organisatie. Thema's zoals privacy en security by design moeten we borgen bij medewerkers en proceseigenaren. We gaan werken aan de bewustwording op dat gebied en de organisatie helpen om de ambitie van niveau 3 te behalen. Deze projecten helpen ook met de implementatie van de NIS2.

Implementatie van de NIS2/Wbni

De NIS2 (incident-melding) vraagt veel van onze organisatie. Op basis van een gap-analyse volgt er een actieplan in overleg met de directie. In dit plan benoemen we concrete stappen die in 2024-2025 uitvoeren.

1.3.9 Samen digitaal transparant, de Archiefwet en de Wet open overheid

Welke ontwikkelingen komen op ons af?
Het interne project ‘Samen Digitaal Transparant’ richt zich op de implementatie van een moderne digitale werkplek en het op orde brengen van de informatiehuishouding. Wetgeving op gebied van privacy, informatieveiligheid, de archiefwet en de Wet open overheid, vraagt steeds meer van onze organisatie. Als organisatie moeten we ons hierop voorbereiden, door informatie te structureren, de informatievoorziening te optimaliseren, het informatiebewustzijn te vergroten en de digitale vaardigheden van medewerkers te verhogen. Verwacht wordt dat eind 2024/begin 2025 de verplichting ontstaat voor actieve openbaarmaking. Onderzocht wordt of de aanvullende activiteiten vanuit het project Samen digitaal transparant worden opgepakt, of een aparte projectopdracht nodig is.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
We richten de informatievoorziening voor de moderne digitale werkplek in. Op gefaseerde wijze vinden vervolgens de eerste data-migraties plaats. Het opschonen van de netwerkschijven zetten we voort. Daarnaast staan het opleiden en meenemen van medewerkers centraal. Aan het einde van het jaar is de moderne werkplek klaar om gefaseerd in gebruik genomen te worden.

1.3.10 Grip op geld

Welke ontwikkelingen komen op ons af?
Het programma Grip op Geld is een intern programma en de voortgang is mede afhankelijk van met name het programma Organisatieontwikkeling. Hierin worden de nieuwe sturingslijnen neergezet en uitgerold. Sommige onderdelen van Grip op Geld, zoals het deelproject “Versterking financieel opdrachtnemer – opdrachtgeverschap" sluiten aan op deze uitkomsten.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
Het doel van het programma is het versterken van de financiële sturing en beheersing door het herijken van een aantal belangrijke financiële processen, zoals inkoop, budgetbeheer en beheer van personeelskosten. In 2025 schrijven we de werkprocessen uit, waar nodig passen we deze aan en voeren we ze in. Medewerkers weten wat er van hen verwacht wordt en wie, waarvan eigenaar is. Het programma richt zich in het bijzonder op het oplossen van de aanbevelingen in de managementletter 2024. De verplichtingenadministratie is geïmplementeerd en operationeel.

1.3.11 Inkoop

Welke ontwikkelingen komen op ons af?
Nederlandse overheden hebben samen een enorme koopkracht. Door met inkoop te sturen op maatschappelijke doelen kunnen we een grote impact maken op de markt. Het Rijk heeft hierover ook beleid opgesteld "Nationaal plan Maatschappelijk Verantwoord inkopen. Dit is ook vertaald in het inkoopbeleid van HLTsamen. In het programma duurzaamheid is een medewerker aan de slag met het verduurzamen van het inkoopproces.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
De inkoopfunctie heeft de volle aandacht binnen het organisatie ontwikkeltraject. De implementatie van een meer professionele (maatschappelijk verantwoorde) inkoop loopt. De organisatie moet meer begeleid worden bij het uitvoeren van het inkoopbeleid. Daarbij is verbinding noodzakelijk tussen de decentrale inkoopfunctie (inkoopverantwoordelijke), het inkoopbeleid, de verschillende primaire beleidsdoelen waarvoor inkoop als instrument wordt gehanteerd en de Verbijzonderde Interne Controle.

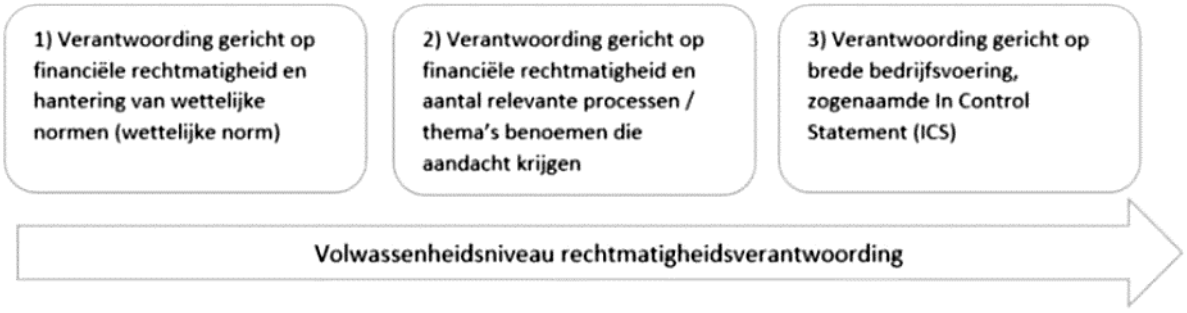
1.3.12 Rechtmatigheid en Control

Welke ontwikkelingen komen op ons af?
De context waarin gemeenten moeten werken als het gaat om de systeemwereld van wet- en regelgeving is complex en ingrijpend. De opgave om daar in de bedrijfsvoering op te zijn ingericht wordt steeds groter. *De basis op orde* is daarmee een continue opgave geworden aangezien die basis niet stilstaat maar de lat steeds hoger wordt gelegd. Naast de toenemende eisen op het vlak van informatie (privacy, informatiebeveiliging, wet open overheid en de nieuwe archiefwet) nemen de eisen toe op het vlak van financiën en (externe) verslaggeving. Denk aan fiscaliteit, (volwassenheid van de) rechtmatigheidsverantwoording en duurzaamheid.

Niet de accountant maar de colleges en de HLTsamen-directie verantwoorden met ingang van het jaar 2023 dat uitgaven financieel rechtmatig hebben plaatsgevonden met een rechtmatigheidsverklaring. Mede vanuit het programma Grip op Geld is de basis gelegd om de rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen. Het onderwerp rechtmatigheid is op de kaart gezet, er is gefaciliteerd bij de inrichting en de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening 2023.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
Voor 2025 is het voornemen de verbijzonderde interne controle door te ontwikkelen van een gegevensgerichte controle naar een procesgerichte controle en in de toekomst misschien zelfs naar een systeemgerichte controle. Het Programma Grip op Geld zet in op deze opgave. Vooral door de stap naar procesgerichte controle kan de VIC-capaciteit[6] zich richten op verbetering van de interne beheersing.

Daarnaast hebben we de ambitie om door te groeien naar het kunnen afleggen van een In control Statement (zie figuur hieronder). Hiervoor zijn in 2024 een aantal uren vanuit bedrijfsvoering voor HR-control, JZ-control en I-control geplaatst bij Audit en control. Niet als functie, maar wel als rol bij een bestaande functie.

[6] Verbijzonderde Interne Controle is de toetsing van de betrouwbaarheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de (financiële) handelingen.

Duurzaamheid

Welke ontwikkelingen komen op ons af?

De maatschappij verlangt steeds sterker van gemeenten dat (financiële) opgaven worden gerealiseerd in balans met sociale belangen en het milieu. In antwoord hierop heeft de EU de Green Deal vastgesteld, die de regio duurzaam moet maken op basis van vijf milieuthema's (klimaat, vervuiling, water, biodiversiteit en circulariteit). De EU heeft al richtlijnen voor verslaggeving vastgesteld, de zogenoemde Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Uit deze richtlijn zijn de European Sustainability Reporting Standards (ESRS) voortgekomen. De standaarden bieden handvatten voor hoe een organisatie zich op het gebied van milieu (Environment), mens (Social) en bestuur (Governance) kan verantwoorden. Ook vormt het de kapstok om duurzaamheid een integraal onderdeel te maken van de opgaven en biedt het een afwegingskader voor bestuurders en organisatie bij het maken van strategische keuzes waarbij bepaalde duurzaamheidsontwikkelingen (zoals klimaatverandering) risico's kunnen vormen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?

Momenteel zijn gemeenten nog niet verplicht zich hierover te verantwoorden maar de verwachting is dat dit wel gaat komen. Onbekend is wanneer. Voor 2025 wordt de ontwikkeling hierin gevolgd.

1.3.13 Communicatie en Participatie

Welke ontwikkelingen komen op ons af?

Communicatie die verbindt

De overheid wil in de huidige tijd waarin tegenstellingen worden uitvergroot een meer verbindende rol op zich nemen en de brug slaan tussen overheid, media en samenleving. Een meer verbonden samenleving kan ontstaan als de overheid zelf oog heeft voor de verschillen en zich actief inzet om verbinding mogelijk te maken. Met communicatie kunnen we daar een verschil in maken door meer transparant te zijn. En door meer samen te werken binnen onze netwerken en met ketenpartners om contact te maken met onze inwoners, bedrijven en verenigingen. Daarvoor is het nodig dat we op zoek gaan naar wat ons bindt. Waarin lijken we op elkaar? Wat vinden we allemáál belangrijk? Om in onze communicatie daarop aan te sluiten met wat we doen. Dit vraagt iets van iedere ambtenaar en bestuurder. Het vraagt om samenspel tussen bestuurders en organisatie als het gaat om het maken en nakomen van afspraken op het gebied van communicatie en participatie. Ook vraagt het om regelmatige (bij)scholing van (nieuwe) medewerkers.

Vraag om onderzoek

De aanpak 'Communiceren met focus' heeft geleid tot een groeiende vraag naar onderzoek (analyse) naar waar en hoe je met communicatie echt het verschil kunt maken. Dit vergroot het succes van communicatie en draagt bij aan het effectief inzetten van uren en middelen.

Nieuwe technologieën

Ook nieuwe technologieën veranderen onze communicatie. Sociale media leken de weg om als overheid in contact te komen met veel meer en ook andere mensen. Inmiddels is duidelijk dat hieraan ook nadelen zijn verbonden. Nieuwe technologieën zoals artificial intelligence (AI) en 'deep fake' brengen kansen, maar zeker ook risico's. Beiden worden al volop onderzocht door de Rijksoverheid en de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten), want ze hebben zonder twijfel gevolgen voor ons werk. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet.

Begrijpelijke taal

Het vertrouwen in de overheid staat zoals gezegd steeds meer onder druk. Begrijpelijke overheidscommunicatie draagt bij aan het terugwinnen van dat vertrouwen. Door begrijpelijk te communiceren geven wij iedere inwoner de kans om gebruik te maken van voorzieningen, informatie en dienstverlening van de overheid. Daarom is het nodig dat we werk maken van begrijpelijke taal. Er is een extra impuls nodig om iedere ambtenaar ervan te doordringen hoe belangrijk dit is. Ook moeten we investeren in de vaardigheden.

Actuele en toegankelijke informatie

Het actief en toegankelijk openbaar bekendmaken van overheidsinformatie is een van de kerntaken van overheidscommunicatie. De gemeenten maken hiervoor gebruik van verschillende kanalen met de website als belangrijkste basis. In het kader van de WOO (Wet open overheid) en wetgeving op het gebied van digitale toegankelijkheid (European Accessibility Act) worden hieraan nieuwe eisen gesteld. Daarnaast is het zo dat de huidige websites geactualiseerd moeten worden. In 2025 loopt het contract met de huidige leverancier af waardoor er een inkooptraject gestart wordt.

Werving en selectie
De organisatie heeft zich de afgelopen tijd goed ontwikkeld op het vlak van werving en selectie. We zien dat er sindsdien ook vaker een beroep wordt gedaan op ondersteuning vanuit het team communicatie op het gebied van corporate communicatie. En om hulp op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie.

Participatie
De besturen hebben grote wensen en plannen als het gaat om participatie. Meer samendoen met de samenleving vraagt om nieuwe vaardigheden en een andere houding van medewerkers. Participeren met de samenleving betekent dat medewerkers actief betrokken zijn bij inwoners, bedrijven, organisaties en verenigingen en dat zij weten wat er leeft. We zien een groeiende vraag om advies en instrumenten.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
We willen een begrijpelijke overheid zijn die in verbinding is met de samenleving. In 2025 investeren we daarom in:

- Methoden en technieken op het gebied van communicatie en participatie die overheid, inwoners en media verbindt.
- Verbeteren van omgevingsanalyses en datagedreven werken (analyse kanalen)
- Volgen van ontwikkelingen en onderzoek naar de mogelijkheden en kansen die AI ons kan bieden.
- Vaardigheden van ambtenaren als het gaat om begrijpelijke taal en verbindende communicatie.
- Arbeidsmarktcommunicatie.
- Actuele en toegankelijke websites.
- Vaardigheden en instrumenten voor participatie met de samenleving.
- Trainingen omgevingsgericht werken en participatie.
- Monitoren van de effecten van communicatie en participatie.

1.4 Crisisopvang
Welke ontwikkelingen komen op ons af?
Nu het conflict in Oekraïne voortduurt zet de Rijksoverheid in op het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie van ontheemden Oekraïne in de Nederlandse samenleving. Dit verlicht de huidige druk op maatschappelijke voorzieningen en draagt bij aan het draagvlak voor de opvang van deze groep. Dit betekent onder meer dat ontheemden zullen gaan bijdragen aan hun opvang wanneer ze daar genoeg inkomen voor hebben.

Uitgangspunt van de HLT-gemeenten is dat we aan ontheemden uit Oekraïne duurzame – crisis - opvang op locaties bieden zolang dit nodig is. Het zorgt voor meer stabiliteit voor de Oekraïense ontheemden, de omwonenden en de gemeentelijke organisatie. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de regiogemeenten.

De opvangregeling voor de ontheemden geldt vooralsnog tot maart 2025 (Europees beleid). Een vorm van verlenging van de regeling is aannemelijk. In de exploitatie van de opvanglocaties wordt rekening gehouden met de vergoeding vanuit de Rijksoverheid. Kosten gemaakt voor de realisatie van opvanglocaties worden verhaald op de Rijksoverheid onder de zogenaamde ‘transitiekosten’. Investeringen die buiten de scope van de transitiekosten vallen (meerkosten) worden uit de exploitatie gedekt.

De kosten die HLT-samen maakt worden naar rato van het aantal opvangplekken verdeeld over Hillegom, Lisse en Teylingen en daarmee volledig ten laste gebracht van de opvangregeling voor de ontheemden.

De Spreidingswet verdeelt het aantal op te vangen asielzoekers over de gemeenten in Nederland. Deze verdeling volgt uit de capaciteitsraming van het ministerie van Justitie en Veiligheid. De verwachte landelijke behoefte aan opvangplaatsen, als mede de verdeling over de verschillende gemeenten in Nederland, in de jaren 2025 en 2026, is door het ministerie berekend. Voor de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen betekent dit een extra inspanning van het opvangen van vluchtelingen naast de ontheemden uit Oekraïne.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen in 2025?
De opvang van ontheemden Oekraïne zal naar verwachting voor een langere periode nodig zijn.

Invulling van de opgave uit in het kader van de Spreidingswet dient plaats te vinden middels duurzame opvangplekken. Een duurzame opvangplek is voor minimaal 5 jaar beschikbaar.

Door bovenstaande ontwikkelingen gaat de huidige crisisorganisatie in 2025 toe naar een beheer-organisatie. De opvang van zowel ontheemden als asielzoekers wordt duurzaam georganiseerd. Ook als de opvangregeling ontheemden niet zal worden verlengd is het niet ondenkbaar dat een groot aantal ontheemden een asielaanvraag zullen indienen. Zowel voor gemeenten als het Rijk zal dit een flinke uitdaging voor toelating, opvang en terugkeer met zich meebrengen.

Volgens de Spreidingswet zullen asielzoekerscentra in 2025 moeten zijn gerealiseerd. In 2025 zal uitvoeringen voor Hillegom, Lisse en Teylingen worden gegeven. We sturen aan op meer zelfredzaamheid. Onze insteek is dat we de ondersteuning door sociaal werkers kunnen afbouwen. We onderzoeken vervolgens of we het aantal coördinatoren en de inzet van bewaking kunnen afschalen.

1.5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Het vierde onderdeel van het programmaplan betreft de algemene dekkingsmiddelen en de post onvoorzien.

Algemene dekkingsmiddelen
Algemene dekkingsmiddelen zijn baten en lasten die niet specifiek aan een programma zijn toe te rekenen. Dit betreft bijvoorbeeld de algemene uitkering en niet-gebonden belastingen. In deze jaarstukken zijn geen algemene dekkingsmiddelen van toepassing.

Onvoorzien
De regelgeving schrijft voor dat in de begroting een onvoorzien bedrag is opgenomen. In de financiële verordening is vastgelegd dat in de begroting een post onvoorzien wordt opgenomen van € 25.000 als de begrotingsruimte dit toelaat.

1.5.1 Indicatoren

De beleidsindicatoren zijn verplicht voorgeschreven gegevens die een trend kunnen signaleren. Deze gegevens worden voornamelijk vanuit externe bronnen verkregen. Deze informatie is ook beschikbaar op www.waarstaatjegemeente.nl. Voor de HLT organisatie zijn de meeste beleidsindicatoren niet van toepassing, uitgezonderd van de indicatoren die onder het taakveld bestuur thuis horen.

Indicator	Eenheid	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Bron
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,1	5,3	5,5	*
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,1	4,9	5,1	*
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	18,95%	0,00%	0,00%	*
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 666,71	€ 599,83	€ 675,32	*
Overhead	% van de totale lasten	54,83%	55,00%	55,00%	*

* Eigen gegevens

Toelichting indicator Formatie
Het gaat hier om de begrote formatie in fulltime eenheden van het ambtelijk apparaat van de organisatie op peildatum 1 januari. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke aanstelling of nog openstaan (vacature). Fte is het equivalent van een 36-urige werkweek.

Toelichting indicator Bezetting
Het gaat hier om het werkelijke aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Terugkijkend op een begrotingsjaar wordt de werkelijke bezetting

berekend. Conform de definitie van Vensters voor Bedrijfsvoering is de gemiddelde bezetting in dat begrotingsjaar berekend door het gemiddelde te nemen van de werkelijke bezetting op 1 januari en op 31 december.

Toelichting indicator Externe inhuur
Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een opdrachtgever die bij de organisatie in dienst is i) door een private organisatie met winstoogmerk ii) die tegen betaling personele capaciteit en deskundigheid inzet, iii) zonder arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de ingezette personen.

Toelichting indicator Apparaatskosten
Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Toelichting indicator Overhead
De overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

1.6 Paragrafen

1.6.1 Verplichte paragrafen niet voor HLTsamen

Onderstaande verplichte paragrafen zijn niet van toepassing op de HLTsamen-organisatie.

- Paragraaf **lokale heffingen;**
- Paragraaf **Kapitaalgoederen;**
- Paragraaf **grondbeleid;**
- Paragraaf **verbonden partijen.**

1.6.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf schept inzicht in de actuele risico's en de wijze waarop deze risico's opgevangen kunnen worden. De grondslag van deze paragraaf is vastgelegd in artikel 11 van het BBV.

Inleiding en achtergrond

HLTsamen omschrijft een risico als een onzekere gebeurtenis die effect heeft op het kunnen behalen van een doelstelling. Een risico onderscheidt zich van een probleem omdat een probleem een zekerheid is. Risico's kunnen zowel intern als extern zijn.
Door te sturen op risico's in relatie tot doelstellingen is HLTsamen beter in staat om haar doelen te verwezenlijken met de beschikbare middelen. Bij het aangaan van risico's worden onderstaande vier vragen in acht genomen:

- Wat willen wij bereiken?
- Wat is daarbij onzeker (voor wie)?
- Wat gaan wij doen (voor wie)?
- Hoeveel risico is aanvaardbaar*?

**Ten aanzien van de hoeveelheid aanvaardbaar risico is het voorlopige uitgangspunt gekozen dat de (netto) kans maal (netto) impact van de risico's totaal niet groter mogen zijn dan 5% van het exploitatiebudget tenzij hier een door het bestuur goedgekeurde onderbouwing aan ten grondslag ligt. Het uitgangspunt zal formeel worden vastgesteld wanneer er voldoende ervaring is opgedaan met de herziene methodiek van risicoberekening.*

Het beperken van risico's is geen doel op zich. Risico's zullen altijd bestaan en zijn nooit volledig te vermijden en/of te beheersen. Oftewel bij het invulling geven aan haar maatschappelijke missie zal de HLTsamen organisatie altijd een bepaalde mate van risico lopen. De kern van bovengenoemde vragen is om bewust te zijn over de risico's en een gedegen afweging te maken tussen effectiviteit en efficiency in het omgaan met die risico's.

Het sturen op risico's in relatie tot doelstellingen is een ontwikkeling binnen HLTsamen die zich de komende jaren verder zal vertalen. De nadruk ligt op het inventariseren en beheren van de strategische risico's in de doelstellingen van HLTsamen. Hierbij wordt gekeken naar de netto risico's. Dit zijn de risico's na het inrichten van de beheersmaatregelen. In de komende jaren zal een grotere nadruk worden gelegd op risicobewustzijn en governance risico's.

Omvang Risico

De omvang van het risico is berekend door voor de onderdelen beleid, dienstverlening en bedrijfsvoering van HLTsamen inzichtelijk te maken wat de belangrijkste risico's (zie inleiding en achtergrond) zijn, hoe groot de kans wordt ingeschat dat het risico zich door de jaren heen zal voordoen en hoe groot de impact (in euro) naar inschatting zal zijn wanneer dit plaatsvindt. De kans maal de impact vormt het risicobedrag dat HLTsamen opneemt in haar begroting.

Bij het inschatten van kans en impact wordt rekening gehouden met de beheersmaatregelen die zijn getroffen (of worden getroffen) om het risico en/of de impact te verkleinen. Op deze manier wordt het netto risicobedrag berekend.

De risico's zijn geïnventariseerd en geactualiseerd door de managers die sturen op de beheersing van het risico en de daarmee verbonden doelstellingen. Bij het inschatten van kans en impact hebben zij gebruik gemaakt van een standaard tabel voor kans en impact.

Op basis van bovengenoemde risico-inventarisatie is gebleken dat de omvang van het netto risico van HLTsamen afgerond € 2.413.500 bedraagt.

Omvang risico HLTsamen

1 januari 2025	
Risicobedrag	€ 2.413.750
% risico i.r.t. omvang Begroting 2025	=4,2%

Omvang incidentele weerstandscapaciteit HLTsamen

HLTsamen heeft geen incidentele weerstandscapaciteit, omdat HLTsamen geen algemene reserve en geen stille reserves heeft. Het risicobedrag € 2.413.750 zal naar rato (verdeelsleutel) worden toegevoegd aan de omvang van het risico van Hillegom, Lisse en Teylingen.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. laag	0% - 25%	12,50%
2. gemiddeld	25% - 75%	50%
3. hoog	75% - 100%	87,50%

Onderdeel	Beschrijving risico	Maximaal risico	Kans	%	Financieel risico
Beleid	De invoering van de omgevingswet per 1 januari 2024 heeft effect op organisatie. Risico is dat het transitiebudget van het Rijk voor de invoering van de maatregelen na ingangsdatum te laag blijkt. Daarnaast is het risico dat er extra structurele middelen nodig zijn voor de uitvoering van deze taak.	incidenteel € 180.000 (2fte) Structureel € 360.000 (4 fte)	Gemiddeld Gemiddeld	50% 50%	€ 90.000 € 180.000
Bedrijfsvoering	Relatief hoog ziekteverzuim maakt het noodzakelijk personeel te vervangen. Daarnaast maakt de huidige krappe arbeidsmarkt het moeilijk om vacatures te kunnen invullen. Dit kan resulteren in hoge kosten inhuur, bijstellen /vertragen plannen en vermindering van kwaliteit van producten en diensten.	€1.100.000	Hoog	87,5%	€ 962.500
	Rechtmatigheid. De context voor gemeenten als het gaat om de systeemwereld van wet- en regelgeving wordt steeds complexer en ingrijpender. De opgave om daar op ingericht te zijn wordt steeds groter. De colleges en het HLTsamen bestuur moeten de rechtmatigheidsverklaring afleggen. Op basis van het huidige ambitieniveau als het gaat om	€ 90.000 (1fte)	hoog	87,5%	€ 78.750

	rapporteringsgrenzen en controle toleranties wordt het een flinke opgave om als organisatie voldoende op niveau te komen. Het risico bestaat dat we extra moeten inhuren om de wettelijke eisen waar te maken.				
	Inkoop. HLTsamen loopt momenteel risico op aanbestedingstrajecten voor materiële aankopen (anders dan inhuur). Dit geeft risico's in de rechtmatigheid van aanbestedingstrajecten. Dit leidt tot extra kosten juridisch en accountant	€ 60.000	hoog	87,5%	€ 52.500
	Incidenten ICT, Informatieveiligheid en Privacy. Dit kan resulteren in continuïteitsproblemen, boetes en reputatieschade. Bedrag is gebaseerd op gemiddelde van eerdere hacks bij gemeenten.	€ 2.100.000	gemiddeld	50%	€1.050.000
					Totaal: € 2.413.750

Schuldpositie en solvabiliteit

Het BBV schrijft een aantal kengetallen voor ter opname in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicomanagement.

Kengetallen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote	4,39%	5,58%	4,93%	5,01%	4,40%	6,31%
Netto schuldpositie gecorr. voor verstr. leningen	4,39%	5,58%	4,93%	5,01%	4,40%	6,31%
Solvabiliteit	9,76%	4,25%	4,97%	4,95%	5,14%	4,62%
Structurele exploitatieruimte	-0,15%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GR ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Overigens hanteert de VNG een signaalwaarde van 100%, waarboven waakzaamheid is geboden. Een netto schuldquote van hoger dan 130% is een indicatie voor een te hoge schuld.

Bedragen x € 1.000

Netto schuldquote	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Vaste schulden	0	0	0	0	0	0
Netto vlottende schuld	7.553	10.577	8.606	8.643	8.282	9.378
Overlopende passiva	527	500	500	500	500	500
Fin. activa (uitsluitend art. 36, d, e, f)*	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen < 1 jaar	720	1.040	1.040	1.040	1.040	1.040
Liquide middelen	139	250	250	250	250	260
Overlopende activa	4.752	7.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal	2.469	2.787	2.816	2.853	2.492	3.578
Totale baten, excl. mutaties reserves	56.239	49.947	57.119	56.965	56.662	56.662
Netto schuldquote (netto schuld/baten)	4,39%	5,58%	4,93%	5,01%	4,40%	6,31%

* Betreft art. 36 BBV

d. uitzettingen in ’s Rijksschatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. HLTsamen heeft geen doorgeleende leningen.

Bedragen x € 1.000

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Vaste schulden	0	0	0	0	0	0
Netto vlottende schuld	7.553	10.577	8.606	8.643	8.282	9.378
Overlopende passiva	527	500	500	500	500	500
Fin. activa (uitsluitend art. 36, b,c,d,e,f)*	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen < 1 jaar	720	1.040	1.040	1.040	1.040	1.040
Liquide middelen	139	250	250	250	250	260
Overlopende activa	4.752	7.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal	2.469	2.787	2.816	2.853	2.492	3.578
Totale baten, excl. mutaties reserves	56.239	49.947	57.119	56.965	56.662	56.662
Netto schuldquote (netto schuld/baten)	4,39%	5,58%	4,93%	5,01%	4,40%	6,31%

* Betreft art. 36 BBV

b. leningen aan:
   1. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
   2. woningbouwcorporaties;
   3. deelnemingen;
   4. overige verbonden partijen;
c. overige langlopende leningen;
d. uitzettingen in ’s Rijksschatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Solvabiliteitratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het bezit op de balans gefinancierd is door het eigen vermogen en in hoeverre de GR aan de financiële verplichtingen kan voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het eventuele resultaat uit het overzicht baten en lasten.

Solvabiliteitsratio	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Eigen vermogen	919	500	500	500	500	500
Balanstotaal	9.409	11.777	10.056	10.093	9.732	10.828
Solvabiliteit (ev/balanstotaal)	9,76%	4,25%	4,97%	4,95%	5,14%	4,62%

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten. Deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

	Structurele exploitatieruimte	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
A	Totale structurele lasten	52.548	49.768	57.119	56.965	56.662	56.662
B	Totale structurele baten	52.461	49.768	57.119	56.965	56.662	56.662
C	Totale structurele toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
D	Totale structurele onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
E	Totale baten (art.17c BBV (excl. mutaties res.)	56.239	49.947	57.119	56.965	56.662	56.662
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%	**-0,15%**	**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**

1.6.3 Paragraaf Financiering

Inleiding

De financieringsfunctie dient uitsluitend de publieke taak. Het beleid valt binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Centraal in deze wet staan transparantie en risicobeheersing. Om inzicht te geven in de manier waarop de gemeenschappelijke regeling dit doet en een beeld te geven van de stand van zaken gaan we in deze paragraaf in op de ontwikkelingen rond de financiering, het te voeren beleid op dit gebied en de risico's die we daarbij lopen.

Algemeen

Het door het bestuur nog vast te stellen concept-financieringsstatuut vormt het kader voor beleid en uitvoering van de treasuryfunctie. De huidige gemeentelijke statuten verschillen niet veel qua inhoud. Daarom zullen tot dan deze statuten het uitgangspunt zijn voor de treasuryfunctie.
Het uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen is dat de kasgeldlimiet optimaal benut wordt en zoveel mogelijk kort vermogen wordt aangetrokken. Hierbij wordt benadrukt dat de treasuryfunctie uitsluitend de publieke taak dient en dat een prudent beleid wordt gevoerd binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Welke ontwikkelingen spelen er?

Renteontwikkelingen

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft in september 2023 het herfinancieringstarief verhoogd van 4,25% naar 4,5%(het huidige percentage).Momenteel (april 2024) bedraagt de geldmarktrente voor aan te trekken driemaands kasgeldleningen 3,99%. De vergoedingen bij het Schatkistbankieren staan op 3,90%. De kapitaalmarktrente voor aan te trekken leningen voor looptijden van 5 en 10 jaar zonder renteherziening bedraagt momenteel resp. 2,53% en 2,68%. De verwachting is dat deze rentetarieven zullen dalen.

Liquiditeitsprognoses

HLTsamen verkrijgt zijn financiële middelen door periodieke bijdragen van de deelnemende gemeenten die de reguliere exploitatiekosten afdekken.
Regelmatig stellen we liquiditeitsprognoses voor de korte termijn op om tijdig in te spelen op schommelingen in de liquiditeit.
Omdat de reguliere exploitatiekosten gefinancierd worden door de deelnemende gemeenten, heeft HLTsamen in principe geen geldleningen nodig anders dan voor de aanschaf en vervanging van

bedrijfsmiddelen met een meerjarig nut. Gezien de hoogte van de geraamde investeringen zal er naar verwachting extra financiering noodzakelijk zijn.

Risicobeheer

Het risicobeheer is gericht op het beperken van financiële risico's. In het Financieringsstatuut zullen richtlijnen en limieten worden opgenomen, die de basis vormen voor alle transacties op dit gebied. Ons beleid is om zoveel mogelijk gebruik te maken van veilige en inzichtelijke financiële instrumenten. De Wet Fido geeft normen voor het beperken van risico's. De belangrijkste risicocategorie is het renterisico, waarvan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm belangrijke richtlijnen zijn ter beperking van renterisico's.
De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een rentetypische looptijd tot één jaar. Het totaal van deze leningen mag voor een gemeenschappelijke regeling niet meer bedragen dan 8,2% van de totale lasten op de begroting.
De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een rentetypische looptijd vanaf één jaar. De verplichte aflossingen en renteherzieningen op deze leningen mogen niet meer bedragen dan 20% van de totale lasten op de begroting. Het doel van deze normen is om het risico te beperken wanneer bij herfinanciering van de leningen een rentestijging leidt tot financiële problemen.
HLTsamen heeft op dit moment geen leningen met een looptijd langer dan één jaar.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet staat toe om in 2025 de financieringsbehoefte tot een bedrag van € 4,7 miljoen te dekken met kortlopende leningen. Zodra wij deze limiet voor een langere periode (meer dan een half jaar) dreigen te overschrijden, trekken wij een langlopende lening aan of vragen wij (onderbouwd) toestemming aan de provincie als toezichthouder om gedurende een bepaalde periode de limiet te mogen overschrijden.
Gelet op de lage rente voor kort krediet, maken we zoveel mogelijk gebruik van de toegestane norm, tenzij we sterke rentestijgingen verwachten op de kapitaalmarkt.

Kasgeldlimiet **x € 1.000**	**Begroting** **2025**
Begrotingstotaal lasten	57.119
Maximaal toegestane kasgeldlimiet (8,2% van begrotingstotaal lasten)	4.684
Gemiddeld saldo vlottende korte schuld en vlottende middelen	2.000
Ruimte onder kasgeldlimiet	2.684

Renterisiconorm

	Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	**Rekening 2023**	**Begroting 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**
1	Renteherziening op langlopende schuld o/g	0	0	0	0	0	0
2	Te betalen aflossingen	0	0	0	0	0	0
3	Renterisico (1 en 2)	0	0	0	0	0	0
4	Renterisiconorm	9.203	9.989	11.424	11.393	11.332	11.332
5a	Ruimte onder risiconorm	9.203	9.989	11.424	11.393	11.332	11.332
5b	Overschrijding risiconorm	0	0	0	0	0	0
4a	Begrotingstotaal lasten	46.013	49.947	57.119	56.965	56.662	56.662
4	Renterisiconorm 20% van begrotingstotaal	9.203	9.989	11.424	11.393	11.332	11.332

Ook voor de komende jaren zullen we onder de renterisico-norm blijven.

Financieringsbehoefte

Per 1 januari 2025 houden we boekhoudkundig rekening met een financieringsbehoefte van € 2,8 mln. Dit is een globale berekening van het verschil tussen het totaal van de vaste activa enerzijds en de vaste financieringsmiddelen anderzijds (reserves, voorzieningen, langlopende leningen). Het werkelijke liquiditeitstekort per 1 januari 2025 zal vermoedelijk lager uitkomen ten gevolge van crediteurensaldi, vertraging van investeringen en vooruit ontvangen bedragen.

Financieringsbehoefte	Begroting 1-1-2024	Begroting 1-1-2025	Begroting 1-1-2026	Begroting 1-1-2027	Begroting 1-1-2028
1 Reserves en voorzieningen	700	950	950	950	950
2 Langlopende leningen	0	0	0	0	0
3 Totaal vaste financieringsmiddelen	700	950	950	950	950
4 Boekw. Investeringen	3.487	3.766	3.803	3.442	4.528
Financieringstekort (3 – 4)	-2.787	-2.816	-2.853	-2.492	-3.578

Schuldpositie en solvabiliteit

Het BBV schrijft een aantal kengetallen voor ter opname in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicomanagement. Omdat een aantal van deze kengetallen verband houden met de financiering, zijn deze ook hier opgenomen.

Kengetal	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote	4,39%	5,58%	4,93%	5,01%	4,40%	6,31%
Netto schuldquote gecorr. voor verstr. leningen	4,39%	5,58%	4,93%	5,01%	4,40%	6,31%
Solvabiliteitsratio	9,76%	4,25%	4,97%	4,95%	5,14%	4,62%

Rentemethodiek

In het BBV is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en jaarrekening naast de beleidsvoornemens en het gerealiseerde beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook verplicht inzicht moet geven in:

- de rentelasten uit externe financiering
- het renteresultaat
- de wijze van rentetoerekening.

Door onderstaand overzicht en toelichting in de paragraaf financiering op te nemen wordt invulling gegeven aan deze verplichting.

		1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028
Restant korte financiering		2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	3.000.000
Restant lange financiering		0	0	0	0	
Totaal externe financiering		2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	3.000.000
Gew ogen gemiddeld rentepercentage externe financiering tbv rente eigen vermogen (nvt)		2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
a1. De externe rentelasten over de korte financiering	+	40.000	40.000	40.000	40.000	60.000
a2. De externe rentelasten over de lange financiering	+	0	0	0	0	0
b. De externe rentebaten	-/-	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Totaal door te rekenen externe rente		10.000	10.000	10.000	10.000	30.000
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet w orden doorberekend	-/-	0	0	0	0	0
c2. De rentelasten van projectfinanciering	-/-	0	0	0	0	0
c3. De rentebaten van doorverstrekte leningen (projectfinanciering)	+	0	0	0	0	0
Saldo door te rekenen externe rente		10.000	10.000	10.000	10.000	30.000
d1. Rente over eigen vermogen	+	0	0	0	0	
d2. Rente over voorzieningen (gew aardeerd op contante w aarde)	+	0	0	0	0	
De aan taakvelden toe te rekenen rente		10.000	10.000	10.000	10.000	30.000
e. De w erkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	0	0	0	0	
f. Renteresultaat op het taakveld treasury		10.000	10.000	10.000	10.000	30.000
Boekw aarde activa voor renteomslag, excl. verstrekte leningen		3.487.000	3.766.000	3.803.000	3.442.000	4.528.000
Omslagrenteberekening		0,29%	0,27%	0,26%	0,29%	0,66%
Voorstel: afronden naar		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Verschil in toegepast %		0,29%	0,27%	0,26%	0,29%	0,66%
Hierdoor te verw achten renteresultaat		10.000	10.000	10.000	10.000	30.000
Verschil met w erkelijk renteresultaat		0	0	0	0	0

Alle rente loopt via het taakveld 0.5 Treasury. Alle rentelasten en -baten worden indien van toepassing direct op dit taakveld geboekt. Voor de inzet van immateriële, materiële en financiële

activa wordt de rente voor de financiering van deze activa omgeslagen over de betreffende taakvelden (lasten).
De afschrijvingen worden direct ten laste gebracht van de diverse taakvelden, waarop de af te schrijven activa betrekking hebben.

Overzicht EMU-saldo

Sinds 2006 zijn gemeenten en gemeenschappelijke regelingen verplicht een raming van de eigen 'bijdrage' aan het EMU-saldo op te nemen (EMU staat voor Economische en Monetaire Unie). Om de cijfers tussen verschillende landen goed te vergelijken zijn in de Europese Unie afspraken gemaakt over de wijze van berekening van het EMU-saldo.
Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, dus de feitelijke geldstromen die in een jaar plaatsvinden. Een negatief EMU-saldo wil niet zeggen dat de gemeenschappelijke regeling onmiddellijk een probleem heeft, omdat zij werkt met het baten- en lastenstelsel.
Het geraamde EMU-saldo van HLTsamen voor 2024 t/m 2028 ziet er als volgt uit:

	EMU saldo prognose (x € 1.000)		**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan (+) cq onttr. uit reserves (-)	-/+	0	0	0	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	908	1.005	1.041	1.101	1.187
3	Bruto dotaties aan de voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	0	0	0	0	0
4	Uitgaven aan investeringen in (im) materiële vaste activa	-	965	997	1.078	740	2.273
5	De in mindering op 4 gebrachte bijdragen van Rijk, Provincie, EU	+	0	0	0	0	0
6a	Verkoopopbr. uit desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	+	0	0	0	0	0
6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	-	0	0	0	0	0
7	Uitgaven aan grond en uitgaven van bouwrijp maken	-	0	0	0	0	0
8a	Verkoopopbrengsten van grond	+	0	0	0	0	0
8b	Boekwinst op grondverkopen	-	0	0	0	0	0
9	Betalingen ten laste van voorzieningen	-	0	0	0	0	0
10	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	0	0	0	0	0
	Geraamd EMU-saldo		-57	8	-37	361	-1.086

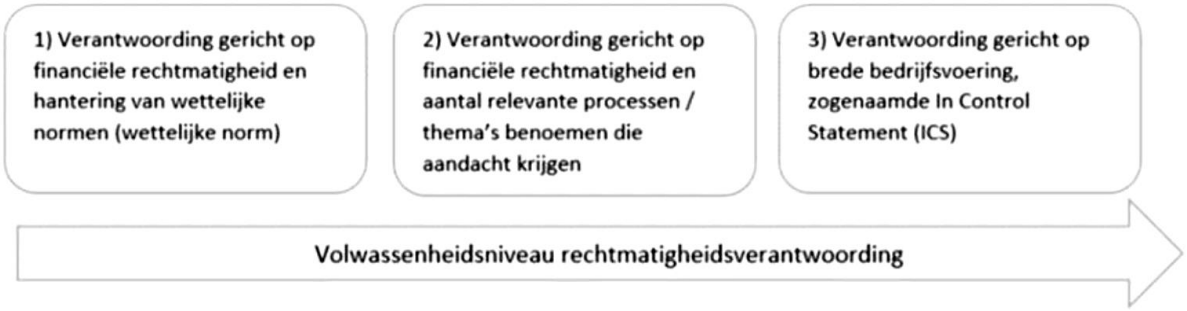
1.6.4 Paragraaf Bedrijfsvoering

Onderdelen van de paragraaf bedrijfsvoering conform artikel 14 van het BBV is in deze jaarrekening ondergebracht in het programma Werkorganisatie HLTsamen. In deze paragraaf wordt verder ingegaan op de rechtmatigheidsverantwoording van HLTsamen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Als gevolg van een wijziging van de Gemeentewet legt de directie HLTsamen in de jaarrekening 2023 verantwoording af over de rechtmatige besteding van middelen met een rechtmatigheidsverantwoording (RMV). De wetswijziging beoogt hiermee een stimulans voor verbetering van de bedrijfsvoering. De verantwoording over rechtmatigheid wordt afgelegd door de directie HLTsamen, die daarvoor ook feitelijk verantwoordelijk is.

In de rechtmatigheidsverantwoording kennen we de volgende niveaus van volwassenheid.

De ambitie voor het volwassenheidsniveau van de rechtmatigheidsverantwoording voor 2025 moet nog worden bepaald. In 2024 wordt verder uitvoering gegeven aan het opgestelde plan van aanpak "rechtmatigheidsverantwoording 2023", om in het verleden geconstateerde bevindingen te voorkomen. De organisatie zal verder werken aan het implementeren van de verschillende beheersmaatregelen in de processen, zodat HLTsamen opschuift van ambitieniveau 1 naar 2.

1.6.5 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel de overheid transparanter en toegankelijker te maken. De wet kent twee focusgebieden: passieve openbaarmaking en actieve openbaarmaking. Naast het openbaar maken van stukken wordt er vanuit de wet geëist dat organisaties de informatiehuishouding op orde brengen.

Passieve openbaarmaking

Passieve openbaarmaking regelt het recht om informatie bij bestuursorganen op te vragen. Sinds de invoering van de Woo, is er een sterke stijging in het aantal informatieverzoeken waar te nemen. Deze stijging kan deels worden verklaard door vereenvoudiging van het proces: een Woo-verzoek kan relatief eenvoudig via de website worden ingediend. Daarnaast maken commerciële partijen in toenemende mate gebruik van de Woo voor het verkrijgen van informatie.

Voor 2025 verwachten we binnen dit onderdeel geen grote ontwikkelingen. We blijven werken aan het verbeteren van het proces en het, waar mogelijk, verkorten van de doorlooptijden.

Actieve openbaarmaking

Verwacht wordt dat de Rijksoverheid in 2024 meer bekend zal maken over de tijdslijn voor actieve openbaarmaking. Het in 2024 ingerichte portaal zal hierin een belangrijke rol spelen. Afhankelijk van de tijdslijn wordt de verdere implementatie van dit onderdeel vormgegeven.

Informatiehuishouding op orde

Het op orde brengen van de informatiehuidhouding is een belangrijk thema binnen de Woo. Pas wanneer de informatiehuishouding goed op orde is, kan informatie op een veilige en volledige manier actief openbaar gemaakt worden. Het project 'Samen Digitaal Transparant' geeft hier sinds 2023 invulling aan. Dit zal in 2025 doorlopen.

2. Financiële begroting

De financiële begroting geeft inzicht in de algemene uitgangspunten waarop de geraamde baten en lasten 2025 – 2028 tot stand zijn gekomen. Verder zijn, conform het Besluit begroting en verantwoording (BBV), deze geraamde baten en lasten voor het jaar 2025 en voor het meerjarenperspectief 2026 - 2028 inzichtelijk gemaakt. In de toelichting op de begroting zijn ook de incidentele baten en lasten in een overzicht aangegeven. Daarnaast is inzicht gegeven in de ontwikkeling van de bijdrage van de gemeenten.

2.1 Begroting 2025 - 2028

Vanwege de stevige druk op de gemeentelijke financiële positie is de Begroting 2025 – 2028 HLTsamen uiterst terughoudend en ontwikkel-arm opgesteld. Feitelijk wordt er bewust gekozen voor een status quo en voorziet de begroting nauwelijks een bijstelling van budgetten. Alleen de autonome ontwikkelingen (indexeringen) zijn verwerkt.

In de volgende tabel wordt het meerjarenperspectief 2025 - 2028 van HLTsamen gepresenteerd op basis van de hierboven vermelde uitgangspunten. De lasten kennen een door het bestuur vastgestelde verdeling: *Personeelskosten, Personeel gerelateerde kosten, Kosten informatisering en automatisering, Facilitair en Overige bedrijfsvoeringkosten*.
De baten hebben betrekking op de gemeentelijke bijdragen en de bijdrage die HLT ontvangt voor haar dienstverlening.

Staat van baten en lasten		Rekening 2023	Bijgestelde begroting 2024	Primitieve Begroting 2025	Meerjarenraming 2026	2027	2028
Rubriek	**LASTEN**						
A	Personeelskosten	46.373.770	43.876.061	46.271.434	46.107.176	45.996.392	45.996.392
B	Personeelsgerelateerde kosten	1.658.187	1.306.978	1.363.133	1.363.133	1.363.133	1.363.133
C	Informatisering en automatisering	4.488.481	4.802.160	5.274.395	5.251.120	5.085.284	5.085.284
D	Huisvesting en facilitaire kosten	1.803.252	1.926.735	2.070.021	2.070.021	2.070.021	2.070.021
E	Overige bedrijfsvoeringskosten	1.892.915	5.608.295	2.140.171	2.173.767	2.147.602	2.147.602
F	Reserve mutatie	22.569	0	0	0	0	0
	TOTAAL LASTEN	**56.239.174**	**57.520.229**	**57.119.154**	**56.965.217**	**56.662.432**	**56.662.432**
	BATEN						
G	Bijdrage dienstverlening ISD	-355.492	-351.245	-365.334	-365.335	-365.334	-365.334
H	Bijdragen derden overig	-605.743	-8.000	-8.296	-8.296	-8.296	-8.296
I	Verhaalbare kosten gemeenten	-3.705.235	-24.111	-25.417	-25.417	-25.417	-25.417
J	Verhaalbare kosten crisisorganisatie	-2.858.503	-3.114.876	0	0	0	0
K	Bijdrage dienstverlening Hillegom	-11.683.726	-12.903.501	-13.562.047	-13.527.288	-13.441.299	-13.441.299
L	Bijdrage dienstverlening Lisse	-14.932.214	-16.214.598	-17.100.494	-17.058.794	-16.967.465	-16.967.465
M	Bijdrage dienstverlening Teylingen	-22.098.261	-24.903.898	-26.057.566	-25.980.087	-25.854.621	-25.854.621
N	Reserve mutatie	0	0	0	0	0	0
	TOTAAL BATEN	**-56.239.174**	**-57.520.229**	**-57.119.154**	**-56.965.217**	**-56.662.432**	**-56.662.432**
	SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**0**	**0**	0	**0**	**0**	**0**

LASTEN

Evenals bij het samenstellen van de Kaderbrief 2025 zijn de cijfers 2025 van de geactualiseerde begroting 2024 HLTsamen de start voor het samenstellen van de begroting 2025 en de meerjarenraming. Onderstaand worden wijzigingen in de ramingen toegelicht.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Startpunt Kadernota 2025-2028	54.299.492	54.150.880	53.863.608	53.863.608
Loon- en prijsontwikkelingen FKGR 2025: salarisdeel	2.465.919	2.460.594	2.445.081	2.445.081
Prijsontwikkelingen FKGR 2025: materieel deel 3,7%	314.200	314.200	314.200	314.200
Uitbreiding areaal*	39.543	39.543	39.543	39.543
Totaal Lasten begroting 2025-2028	**57.119.154**	**56.965.217**	**56.662.432**	**56.662.432**

**Het budget voor uitbreiding van het areaal is toegevoegd aan het budget voor Personeelskosten.*

Loon- en prijsstijgingen 2025

In deze begroting worden tot de autonome ontwikkelingen de loon- en prijsbijstellingen op basis van het Financieel Kader Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) gerekend.
Met de "Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen" beschikken de gemeenten in de regio Hollands-Midden sinds 2010 over een gedragen instrument om met alle gemeenschappelijke regelingen waarin zij deelnemen, uniforme afspraken te maken over indexering en algemene taakstelling voor de op te stellen begrotingen. De kaderstelling voor de begroting 2025 is op 26 oktober 2023 in de bestuurlijke werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) van de gemeenten in Hollands-Midden vastgesteld. De geadviseerde indexatie voor 2025 bedraagt 11,1 procent voor lonen en 3,7% voor prijsbijstellingen voor de materiele lasten. Voor lonen wordt echter rekening gehouden met een correctie over de jaren 2022 t/m 2024. Dat is voor HLTsamen niet nodig omdat de indexatie altijd wordt bijgesteld op de daadwerkelijke cao-afspraken. Het voorstel vanuit de werkgroep wordt daarom wel als vertrekpunt genomen, maar gecorrigeerd naar 5,4%.

Mocht gedurende 2024 een nieuw cao-akkoord voor 2025 worden afgesloten, waarbij de indexering afwijkt van het financieel kader, dan wordt wederom conform afspraak de werkelijke loonkosten verrekend. De belangrijkste doelen hiervan zijn:

- Het hebben van een zuivere begroting op basis van werkelijke loonkosten. Dus niet meer dan nodig indexeren.
- Het hebben van direct inzicht in de begroting.
- Het hebben van een reële begroting waarbij de stijging in werkelijke loonkosten niet leidt tot een verarming van prestaties.

Verder is conform de begrotingssystematiek de groei van de gemeenten vertaald naar een vergoeding voor areaaluitbreiding. In de toepassing van de indexatie worden ook de overhead-budgetten meegenomen.

Meerjarenramingen 2026 – 2028

De meerjarenramingen voor de jaren 2026 tot en met 2028 berekenen we tegen constante prijzen.

BATEN

2.2 Gemeentelijke bijdragen 2025 - 2028

De gemeentelijke bijdragen stijgen in 2025 ten opzichte van de begroting 2024 met ca. € 2,8 mln. Dit wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de loon- en prijsbijstellingen op basis van het financieel kader gemeenschappelijke regelingen (FKGR)[7]. Voor 2025 bedragen de indexaties voor lonen en prijzen 5,4% resp. 3,7%. Deze indexaties zijn ook toegepast op de bijdrage voor nieuwe taken en de overige inkomsten.

De reguliere bijdrage is verhoogd door het restant saldo van baten en lasten te verdelen conform de hiervoor vastgestelde verdeelsleutel (Hillegom 24,20%, Lisse, 27,95% en Teylingen 47,85%).

[7] Dit is de vastgestelde indexering voor alle Gemeenschappelijke Regelingen binnen Holland Rijnland.

Voor 2025 ziet de ontwikkeling van de inkomsten er als volgt uit.

Ontwikkeling inkomsten Begroting 2025	Bijdrage Hillegom	Bijdrage Lisse	Bijdrage Teylingen	Bijdrage Overige	Totaal Inkomsten
Areaaluitbreiding	9.569	11.052	18.921	0	39.543
Indexatie nieuwe taken	29.942	94.467	50.274	0	174.683
Indexatie reguliere bijdrage	626.718	723.833	1.239.193	0	2.589.744
Correctie/verschuiving bijdragen*	11.227	86.085	-97.312	0	0
Ontwikkeling overige inkomsten	0	0	0	15.691	15.691
Saldo baten 2025	**677.456**	**915.437**	**1.211.076**	**15.691**	**2.819.661**

*Verschuiving bijdrage gemeenten

De bijdrage van de gemeente Hillegom, Lisse en Teylingen is nader onderbouwd conform genomen besluiten. De onderbouwing is opgenomen in bijlage 3 van deze begroting. De onderbouwde bijdrage is getoetst met de geraamde bijdrage per gemeente in de begroting. Dit zorgt voor een bijstelling van bijdragen tussen de gemeenten. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de kosten voor stichting Rijk in de financiële begroting was verwerkt op basis van de reguliere verdeelsleutel. Het HLTbestuur heeft echter besloten dat de verdeelsleutel 1:1:1 is voor de kosten van Stichting Rijk. Dit zorgt dat de bijdrage van Hillegom en Lisse hoger wordt en van Teylingen lager. Daarnaast gaat de bijdrage van Lisse omhoog doordat de bijdrage voor de buitendienst te laag is opgenomen in de financiële begroting. Bij de oorspronkelijke besluitvorming is een te lage bijdrage gerekend voor de tractiekosten van de buitendienst. In deze begroting wordt dit gecorrigeerd. In afgelopen jaren is in de jaarrekening van HLTsamen ook gebleken dat de geraamde bijdrage tractie voor de buitendienst van Lisse te laag was. De gemeente Lisse heeft hiervoor jaarlijks een afrekening ontvangen.

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2025 - 2028 opgenomen.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	2025	2026	2027	2028
Bijdrage dienstverlening Hillegom	677.456	676.168	672.414	672.414
Bijdrage dienstverlening Lisse	915.437	913.950	909.615	909.615
Bijdrage dienstverlening Teylingen	1.211.076	1.208.527	1.201.104	1.201.104
Totaal gemeentelijke bijdrage	**2.803.971**	**2.798.645**	**2.783.133**	**2.783.133**

In onderstaand overzicht is de meerjarenraming van de gemeentelijke bijdrage gepresenteerd, daarbij is onderscheid gemaakt in de bijdrage voor reguliere taken en voor nieuwe taken.

Ontwikkeling reguliere bijdrage	2025	2026	2027	2028
Bijdrage Hillegom Nieuwe taken	850.158	835.600	736.401	736.401
Bijdrage Hillegom reguliere taken	12.711.889	12.691.689	12.704.898	12.704.898
Totale bijdrage Hillegom	**13.562.047**	**13.527.289**	**13.441.299**	**13.441.299**
Bijdrage Lisse Nieuwe taken	2.418.788	2.400.419	2.293.832	2.293.832
Bijdrage Lisse regulier taken	14.681.706	14.658.376	14.673.633	14.673.633
Totale bijdrage Lisse	**17.100.494**	**17.058.795**	**16.967.465**	**16.967.465**
Bijdrage Teylingen nieuwe taken	922.695	885.156	733.572	733.572
Bijdrage Teylingen reguliere taken	25.134.871	25.094.930	25.121.049	25.121.049
Totale bijdrage Teylingen	**26.057.566**	**25.980.086**	**25.854.621**	**25.854.621**
Totaal bijdrage Gemeenten	**56.720.107**	**56.566.170**	**56.263.385**	**56.263.385**

2.3 Incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht worden de incidentele baten en lasten binnen de Begroting 2025 - 2028 gepresenteerd.

Incidentele baten en lasten	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
LASTEN				
Programmamanagement crisisorganisatie	105.245	105.245	0	0
Incidentele versterking Wet open overheid	173.074	173.074	0	0
Versterking programma privacy en Informatieveiligheid	79.050	79.050	0	0
Versterking proces regisseur casuïstiek	103.936	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**461.305**	**357.370**	**0**	**0**
BATEN				
Bijdrage dienstverlening Hillegom	-124.351	-99.198	0	0
Bijdrage dienstverlening Lisse	-135.636	-106.587	0	0
Bijdrage dienstverlening Teylingen	-201.318	-151.585	0	0
TOTAAL BATEN	**-461.305**	**-357.370**	**0**	**0**
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	0	**0**	**0**	**0**

HLTsamen heeft een structureel sluitende begroting. Concreet betekent dit na het elimineren van eventueel in de begroting opgenomen incidentele baten en lasten, deze nog steeds een sluitend beeld moet laten zien. Uit bovenstaande overzicht blijkt dat het saldo van incidentele baten en lasten nihil bedraagt, omdat het gaat om incidentele taken waar de verschillende gemeenten een bijdrage voor betalen. Daarmee zijn de incidentele baten en lasten niet van invloed op het meerjarenperspectief, zoals gepresenteerd in het onderdeel Begroting 2025 - 2028 en heeft HLTsamen een structureel sluitende begroting.

2.4 Investeringen 2025 - 2028

Als gevolg van investeringen ontstaan bezittingen, ofwel de vaste activa. Er is sprake van een vast actief als de investering betrekking heeft op een uitgave waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Investeringen binnen de begroting van HLTsamen hebben betrekking op de bedrijfsvoering activa. De overige investeringen in vaste activa, zoals gebouwen en voorzieningen, worden opgenomen in de meerjarig investeringsplanning bij de programmabegrotingen 2025 van elke afzonderlijke gemeente.

Met de vaststelling van de begroting van HLTsamen stelt het bestuur, conform artikel 8.1 van de financiële verordening HLTsamen 2023, de investeringen vast en de investeringskredieten beschikbaar als opgenomen in de investeringsplanning 2025 - 2028, jaarschijf 2025. Bij het opstellen van deze investeringsplanning is rekening gehouden met de nota Activabeleid HLTsamen.

De investeringsplanning van HLTsamen geeft het volgende beeld voor de investeringen de komende jaren. Voor een specificatie van de investeringen wordt verwezen naar bijlage 2.

Meerjareninvesteringsplan	2025	2026	2027	2028
Informatisering en Automatisering (I&A)	332.000	345.000	390.000	1.905.000
Facilitair	275.000	287.500	190.000	50.000
Buitendienst	402.500	445.000	160.000	317.500
Totaal aan investeringen	**1.009.500**	**1.077.500**	**740.000**	**2.272.500**

De afschrijvingslasten van deze investeringen zijn in onderstaande tabel gepresenteerd. Voor een specificatie van de afschrijvingslasten wordt verwezen naar bijlage 2.

Afschrijvingslasten nieuwe investering	2025	2026	2027	2028
Informatisering en Automatisering (I&A)	64.000	130.400	199.400	277.400
Facilitair	20.014	68.014	107.943	132.943
Buitendienst	84.643	140.357	205.714	228.571
Totaal aan investeringen	**168.657**	**338.771**	**513.057**	**638.914**

Bij de investeringen in informatisering en automatisering wordt uitgegaan van een investeringsniveau dat overeenkomt met het taakstellende budget aan kapitaallasten. Het landschap voor applicaties is de afgelopen jaren sterk is veranderd. Aanschaf van applicaties vindt steeds minder plaats. Daarvoor in de plaats kiezen we steeds vaker voor SaaS-oplossingen (Software as a Service). Hierbij wordt de software niet eenmalig gekocht, maar sluiten we een overeenkomst voor de duur van het gebruik. Hierdoor is op dit moment voldoende ruimte binnen het kapitaalplafond om de afschrijvingslasten van bestaande en nieuwe investeringen te dekken. In 2024 wordt nader bepaald en beoordeeld of er voldoende dekking is om alle kosten voor de verschillende projecten als gevolg van de vele Saas-oplossingen te financieren. Indien onvoldoende dekking is moet worden bezien of een gedeelte van het kapitaalplafond wordt ingezet. In onderstaande tabel wordt gepresenteerd dat we de komende jaren binnen het kapitaallastenplafond blijven.

Ontwikkeling kapitaallastenplafond I&A	2025	2026	2027	2028
Kapitaallastenplafond I&A	1.283.894	1.283.894	1.283.894	1.283.894
Afschrijvingslasten nieuwe investeringen (vanaf 2024)	-64.000	-130.400	-199.400	-277.400
Afschrijvingslasten bestaande investeringen	-594.945	-510.455	-463.869	-435.522
Reservering rentecomponent	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Ruimte binnen het kapitaallastenplafond	**474.949**	**493.039**	**470.625**	**420.972**

Voor facilitaire investeringen is geen taakstellend budget aan kapitaallasten vastgesteld. De kapitaallasten van facilitaire investeringen, komen ten laste van het facilitaire budget binnen de begroting van HLTsamen. Dit budget staat onder druk en laat op basis van het huidige investeringsplan een meerjarig tekort zien van kapitaallasten.

De investeringen voor de plustaak 'Buitendienst' geldt dat de kapitaallasten worden verrekend met de afrekening van de taak aan de gemeente Lisse en Teylingen. De geraamde kapitaallasten van de Buitendienst staan ook onder druk. In 2024 kijkt en beoordeelt HLTsamen wat er aan materieel nodig is om het huidige werk en toekomstige werk te doen en te blijven doen.
Het betekent dat we niet zonder meer 1-op-1 gaan vervangen, maar bekijken wat nodig is nu en in de toekomst. Het bestaande MIP is op basis van het huidige wagenpark en de daarbij horende vervangingsperiode.

Eventuele wijzigingen kunnen zowel een positief als negatief effect hebben. Positief als blijkt dat we een en ander beter kunnen combineren. Negatief als blijkt dat er andere pakketten op de auto’s moeten vanwege ergonomischer kunnen werken.
Los daarvan zal in de toekomst de investeringsbedragen onder druk staan, vanwege de overgang naar elektrisch rijden waar mogelijk, zodat invulling kan worden gegeven aan de ambities van de gemeenten op het gebied van duurzaamheid.

In de bijlage 2 van deze begroting wordt het Meerjareninvesteringsplan 2025 - 2028 gepresenteerd voor zowel I&A, facilitair en Buitenruimte.

2.5 Geprognosticeerde balans

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo (EMU staat voor Economische en Monetaire Unie) is in het nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven. Met het opnemen van een geprognosticeerde balans krijgt het bestuur meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen, en in de financieringsbehoefte.

Geprognosticeerde balans per 31 december

(bedragen x € 1.000)

Activa	Primitieve					
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
VASTE ACTIVA						
immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
materiële vaste activa						
met economisch nut	3.797	3.487	3.766	3.803	3.442	4.528
sub-totaal materiële vaste activa	3.797	3.487	3.766	3.803	3.442	4.528
financiële vaste activa						
len. aan openb. lich., w oningb., deelnemingen, ov. verb. partijen	0	0	0	0	0	0
overige langlopende leningen	0	0	0	0	0	0
sub-totaal financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	**3.797**	**3.487**	**3.766**	**3.803**	**3.442**	**4.528**
VLOTTENDE ACTIVA						
voorraad overige grond en hulpstoffen	0	0	0	0	0	0
vorderingen op openbare lichamen	693	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
overige vorderingen	27	40	40	40	40	40
kortlopende uitzettingen						
liquide middelen	139	250	250	250	250	260
overlopende activa	4.752	7.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal vlottende activa	**5.611**	**8.290**	**6.290**	**6.290**	**6.290**	**6.300**
Totaal generaal	**9.409**	**11.777**	**10.056**	**10.093**	**9.732**	**10.828**

Passiva	Primitieve					
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
EIGEN VERMOGEN						
algemene reserves						
bestemmingsreserves	919	500	500	500	500	500
nog te bestemmen resultaat	0	0	0	0	0	0
sub-totaal eigen vermogen	919	500	500	500	500	500
VOORZIENINGEN	409	200	450	450	450	450
VASTE SCHULDEN						
afgesloten	0	0	0	0	0	0
sub-totaal vaste schulden	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	**1.328**	**700**	**950**	**950**	**950**	**950**
VLOTTENDE PASSIVA						
netto vlottende schulden	7.553	10.577	8.606	8.643	8.282	9.378
overlopende passiva	527	500	500	500	500	500
Totaal vlottende passiva	**8.081**	**11.077**	**9.106**	**9.143**	**8.782**	**9.878**
Totaal generaal	**9.409**	**11.777**	**10.056**	**10.093**	**9.732**	**10.828**

3. Bijlagen

3.1 Bijlage 1: Uitgangspunten samenstellen Begroting 2025 – 2028

LASTEN

CAO Samenwerkende gemeentelijk organisaties (CAO SGO) 2024
De basis voor deze begroting is de geactualiseerde begroting 2024-2027 van HLTsamen waarin de bijdragen van gemeenten zijn geactualiseerd en de CAO bijstelling over 2024 is verwerkt. Mocht gedurende 2024 een nieuw CAO akkoord voor 2025 worden afgesloten, waarbij de indexering afwijkt van het financieel kader, dan wordt wederom conform afspraak de werkelijke loonkosten verrekend. De belangrijkste doelen hiervan zijn:

- Het hebben van een zuivere begroting op basis van werkelijke loonkosten. Dus niet meer dan nodig indexeren.
- Het hebben van direct inzicht in de begroting.
- Het hebben van een reële begroting waarbij de stijging in werkelijke loonkosten niet leidt tot een verarming van prestaties.

Formatie
De formatie per 1 januari 2021: 414,80 fte
De formatie per 1 januari 2022: 424,85 fte
De formatie per 1 januari 2023: 438,89 fte
De formatie per 1 januari 2024: 464,22 fte

Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen
De kaderstelling voor de begroting 2025 is op 26 oktober 2023 in de bestuurlijke werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) van de gemeenten in Hollands-Midden vastgesteld. De geadviseerde indexatie voor 2025 bedraagt 11,1 procent voor lonen en 3,7% voor prijsbijstellingen voor de materiele lasten. Voor lonen wordt echter rekening gehouden met een correctie over de jaren 2022 t/m 2024. Dat is voor HLTsamen niet nodig omdat de indexatie altijd wordt bijgesteld op de daadwerkelijke CAO afspraken. Het voorstel vanuit de werkgroep wordt daarom wel als vertrekpunt genomen, maar gecorrigeerd naar 5,4%.

Inhuur
De kosten van inhuur die bij de gemeenten in rekening worden gebracht, zijn op nihil geraamd. Voor een juiste budgetbewaking worden de ramingen tussentijds aangepast.

Kapitaallastenplafond ICT
Het kapitaallastenplafond is voor 2025 berekend op € 1.283.894. In dit bedrag zit een stelpost van € 150.000 voor de rentecomponent. Wanneer de rentekosten lager zijn dan € 150.000 is het verschil in de loop van 2025 vrij inzetbaar.

Rentekosten
De rentekosten worden ook voor 2025 op nihil geraamd.

Areaalcompensatie
Het Rijk houdt bij de algemene uitkering uit het Gemeentefonds rekening met een uitbreiding van het areaal. Een deel van deze bijdrage (19%) komt ten gunste van HLTsamen. Het budget van HLTsamen wordt met € 39.543 verhoogd om de extra inzet als gevolg van de areaaluitbreiding op te vangen. De begrote bedragen zijn over de deelnemende gemeenten verdeeld conform de hiervoor overeengekomen verdeelsleutel (referentie is 2022: Hillegom 24,20%, Lisse, 27,95% en Teylingen 47,85%.

Overhead
Voor de nieuwe door de gemeente in te brengen taken kennen we drie percentages:

- Een percentage van 32 voor een nieuwe taak.
- Een percentage van 16 wordt toegepast wanneer de nieuwe taak wordt uitgevoerd door de buitendienst;
- Een percentage van 10 wordt toegepast wanneer de nieuwe taak wordt uitgevoerd door een derde (bijvoorbeeld inhuur).

BATEN

Intergemeentelijk Sociale Dienst
De vergoeding van de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) op basis van de afgesloten Dienstverleningsovereenkomst bedraagt voor 2025 € 366.334.

Structurele en incidentele nieuwe taken
Structurele en incidentele nieuwe taken zijn conform bijlage 3 verwerkt in de financiële begroting. Nieuwe taken worden jaarlijks apart afgerekend met de gemeenten.

In rekening te brengen inhuur
De bij de gemeenten in rekening te brengen kosten van inhuur wordt op nihil geraamd. Voor een juiste budgetbewaking worden de ramingen tussentijds aangepast.

Structurele bijdragen gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen
De lasten minus de bijdrage van de ISD, overige opbrengsten en de apart in rekening te brengen taken worden volgens de inbrengpercentages over de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen verdeeld.
De percentages voor de periode 2025 - 2028 zijn:

Hillegom:	24,20
Lisse:	27,95
Teylingen:	47,85

MEERJARENRAMINGEN 2025 – 2028
Op basis van constante prijzen worden de bedragen 2025 voor de jaren 2026 tot en met 2028 geraamd. Incidentele taken zijn incidenteel verwerkt in de ramingen.

3.2 Bijlage 2: Meerjareninvesteringsplan 2025 – 2028

Hieronder treft u aan het overzicht van alle investeringen die in 2025 aanvangen. Dit overzicht is voor de leesbaarheid opgesplitst in drie groepen, I&A, Facilitaire Zaken en Buitendienst.

Investeringen I&A HLT	Afschr. termijn	2025	2026	2027	2028
AUT_Digitale publicatieborden	5	20.000			
AUT_Vergadersystemen	5		10.000		50.000
AUT_Vervanging UPS	5		10.000	10.000	
AUT_Beeldschermen	5			40.000	
AUT_Front-end Devices	5	312.000	325.000	340.000	355.000
AUT- ICT Infrastructuur	5				1.500.000
Totaal Automatisering		**332.000**	**345.000**	**390.000**	**1.905.000**

Investeringen Facilitaire zaken HLT	Afschr. termijn	2025	2026	2027	2028
FZV_Verv.dienstauto Peugeot 108 - SHM - G-757-FT	7	35.000			
FZV_Verv.dienstauto facilitair VW Polo - Teylingen	7		35.000		
FZV_Verv.dienstauto Kangoo ZE BWT-Teylingen	7		35.000		
FZV_Verv.dienstauro Citroen C1 - SHM - TD-804-S	7		35.000		
FZV_Verv.dienstauto VW Caddy - SHM - VB-726-Z	7		35.000		
FZV_Verv.dienstauto Citroen Berlingo - HGM VG-800-J	7		35.000		
FZV-Verv. dienstauto Nissan E - LSE V-801-XF	7		45.000		
FZV_Verv.dienstauto Skoda Citygo - SHM - K-134-PS	7			35.000	
FZV_Verv.dienstauto Toyota Aygo - HGM HT-361-S	7			35.000	
FZV_Verv.dienstauto Skoda Citygo - LSE L-430-RB	7			35.000	
FZV_Verv.dienstauto Opel KarL - LSE SZ-237-H	7			35.000	
Investeringen Facilitair - Vervoersmiddelen		**35.000**	**220.000**	**140.000**	**0**
FZO_Verv. Toegangscontrole systemen div. locaties	5	55.000			
Investeringen Facilitair - Beveiliging		**55.000**	**0**	**0**	**0**
FZO_Geluidsapparatuur div. locaties raadszalen	5	35.000			
FZO_Verv. Audio/video apparatuur locatie Hillegom Raadsz	5	100.000			
FZO_Vervangen Airco ICT Ruimte locatie Hillegom	5		17.500		
Investeringen Facilitair - Apparaten en installaties		**135.000**	**17.500**	**0**	**0**
FZO_Verv. Meubilair	10	50.000	50.000	50.000	50.000
Investeringen Facilitair - Overige		**50.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**
Totaal Facilitair		**275.000**	**287.500**	**190.000**	**50.000**

Investeringen Buitendienst Teylingen en Lisse	Afschr. termijn	2025	2026	2027	2028
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-310-JT	7	65.000			
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-311-JT	7	65.000			
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-312-JT	7	65.000			
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-313-JT	7	65.000			
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-314-JT	7	65.000			
BRV_Verv. shovel Volvo TGX-68-J	7	65.000			
BRV_Compressor	7	12.500			
BRV_Verv. bestelauto Kangoo, V-911-ZR	7		30.000		
BRV_Verv. bestelauto Kangoo, V-912-ZR	7		30.000		
BRV_Verv. bestelbus Fiat Talento, V-138-SX	7		50.000		
BRV_Verv. bestelbus Fiat Talento, V-139-SX	7		50.000		
BRV_Verv. bestelbus Fiat Ducato, V-126-SX	7		55.000		
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-669-TR	7		65.000		
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-929-TR	7		65.000		
BRV_Verv. vrachtw. tbv riool 5t Iveco Daily, 36-BLV-6	7		100.000		
BRV_Verv. dieselmoter tbv werkboot	7			25.000	
BRV_Verv. maaiarm tbv tractor Boomer	7			35.000	
BRV_Verv. tractor New Holland Boomer TFT-30-B	7			40.000	
BRV_Verv. Elektr. vrachtwagen tbv Koudenhoorn VGB-62-K	7			60.000	
BRV_Verv. rioolinspectievoorzieningen	7				15.000
BRV_Aankoop Toyota heftruck	7				17.500
BRV_Verv. tractor New Holland TFT-42-B	7				45.000
BRV_Aankoop kantensteker op tractor TXS-86-J	7				45.000
BRV_Verv. vrachtw. t.b.v. riool 3,5t Iveco Daily, VLL-80-T	7				85.000
BRV_vrachtw. Fiat E-Ducato elektr. VNK-54-L	7				110.000
Totaal Buitenruimte		**402.500**	**445.000**	**160.000**	**317.500**
		1.009.500	**1.077.500**	**740.000**	**2.272.500**

De investeringen 2024 – 2027 kennen de volgende afschrijvingslasten voor de periode 2024 – 2027:

Investeringen I&A HLT	Afschr. termijn	2025	2026	2027	2028
Kapitaallasten voorgaande investeringen I&A (t/m 2023)		594.945	510.455	463.869	435.522
AUT_Vergadersystemen	5	4.000	4.000	4.000	4.000
AUT_Beamers, smartboards	5	10.000	10.000	10.000	10.000
AUT_Front-end Devices	5	50.000	50.000	50.000	50.000
AUT_Digitale publicatieborden	5		4.000	4.000	4.000
AUT_Vergadersystemen	5			2.000	2.000
AUT_Vervanging UPS 2026	5			2.000	2.000
AUT_Vervanging UPS 2027	5				2.000
AUT_Beeldschermen	5				8.000
AUT_Front-end Devices 2025	5		62.400	62.400	62.400
AUT_Front-end Devices 2026	5			65.000	65.000
AUT_Front-end Devices 2027	5				68.000
Totaal Kapitaallasten Automatisering	**5**	**658.945**	**640.855**	**663.269**	**712.922**

Investeringen Facilitaire zaken HLT	Afschr. termijn	2025	2026	2027	2028
Kapitaallasten voorgaande investeringen Vervoer (t/m 2023)		51.187	49.587	38.786	37.215
FZV_Vervangen electro scooters 2024	5	4.800	4.800	4.800	4.800
FZV_Verv.dienstauto Renault Zoe, RD-891-G	7	3.714	3.714	3.714	3.714
FZV_Verv.dienstauto Peugeot 108 - SHM - G-757-FT	7		5.000	5.000	5.000
FZV_Verv.dienstauto facilitair VW Polo - Teylingen	7			5.000	5.000
FZV_Verv.dienstauto Kangoo ZE BWT-Teylingen	7			5.000	5.000
FZV_Verv.dienstauro Citroen C1 - SHM - TD-804-S	7			5.000	5.000
FZV_Verv.dienstauto VW Caddy - SHM - VB-726-Z	7			5.000	5.000
FZV_Verv.dienstauto Citroen Berlingo - HGM VG-800-J	7			5.000	5.000
FZV_Verv. dienstauto Nissan E - LSE V-801-XF	7			6.429	6.429
FZV_Verv.dienstauto Skoda Citygo - SHM - K-134-PS	7				5.000
FZV_Verv.dienstauto Toyota Aygo - HGM HT-361-S	7				5.000
FZV_Verv.dienstauto Skoda Citygo - LSE L-430-RB	7				5.000
FZV_Verv.dienstauto Opel KarL - LSE SZ-237-H	7				5.000
Investeringen Facilitair - Vervoersmiddelen		**59.701**	**63.101**	**83.729**	**102.157**
Kapitaallasten voorgaande investeringen FZ - Beveiliging (t/m 2023)		5.858	5.832	4.000	4.000
FZO_Beveiliging locatie Lisse	5	10.000	10.000	10.000	10.000
FZO_Verv. Toegangscontrole systemen div. locaties	5		11.000	11.000	11.000
Investeringen Facilitair - Beveiliging		**15.858**	**26.832**	**25.000**	**25.000**
Kapitaallasten voorgaande investeringen FZ - installaties t/m 2023		58.421	55.645	6.000	6.000
FZO_Vervangen Airco ICT Ruimte locatie Teylingen	5	1.500	1.500	1.500	1.500
FZO_Vervangen Airco ICT Ruimte locatie Hillegom	5			3.500	3.500
FZO_Geluidsapparatuur div. locaties	5		7.000	7.000	7.000
FZO_Verv. Audio/video apparatuur locatie Hillegom	5		20.000	20.000	20.000
Investeringen Facilitair - Apparaten en installaties		**59.921**	**84.145**	**38.000**	**38.000**
Kapitaallasten voorgaande investeringen FZ - overige t/m 2023		47.397	47.397	47.396	38.159
FZO_Verv. Meubilair	10		5.000	5.000	5.000
FZO_Verv. Meubilair	10			5.000	5.000
FZO_Verv. Meubilair	10				5.000
Investeringen Facilitair - Overige		**47.397**	**52.397**	**57.396**	**53.159**

Totaal Kapitaallasten Facilitair		**182.877**	**226.475**	**204.125**	**218.317**

Investeringen Buitendienst Teylingen en Lisse	Afschr. termijn	2025	2026	2027	2028
Kapitaallasten voorgaande investeringen buitenruimte (t/m 2023)		185.829	133.095	112.319	98.115
BRV_Verv.Snoeihoutversn. A 326 Di 3L41C TDR	7	5.143	5.143	5.143	5.143
BRV_Verv.Snoeihoutversn. A 326 ZKX	7	6.000	6.000	6.000	6.000
BR_Verv. Mitsubishi Fuso V-563-GZ	7	6.429	6.429	6.429	6.429
BR_Verv. Mitsubishi Fuso V-779-GZ	7	6.429	6.429	6.429	6.429
BR_Verv. Mitsubishi Fuso V-658-GZ	7	6.429	6.429	6.429	6.429
BV_Verv.Vrachtw.kraan 3t IvecoDaily 17-BJK-7	7	6.500	6.500	6.500	6.500
BRV_Verv.ROM rioolreiniger 900 200/72 (Teyl)	7	7.143	7.143	7.143	7.143
BV_Verv. Vrachtw.kraan 5t IvecoDaily 18-BJK-7	7	10.143	10.143	10.143	10.143
BV_Verv.Vrachtw. kraan 5t IvecoDaily 19-BJK-7	7	10.143	10.143	10.143	10.143
BV_Verv.Vrachtw. kraan 5t IvecoDaily 20-BJK-7	7	10.143	10.143	10.143	10.143
BV_Verv.Vrachtw. kraan 5t IvecoDaily 21-BJK-7	7	10.143	10.143	10.143	10.143
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-310-JT	7		9.286	9.286	9.286
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-311-JT	7		9.286	9.286	9.286
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-312-JT	7		9.286	9.286	9.286
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-313-JT	7		9.286	9.286	9.286
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-314-JT	7		9.286	9.286	9.286
BRV_Verv. shovel Volvo TGX-68-J	7		9.286	9.286	9.286
BRV_Compressor	7			1.786	1.786
BRV_Verv. bestelauto Kangoo, V-911-ZR	7			4.286	4.286
BRV_Verv. bestelauto Kangoo, V-912-ZR	7			4.286	4.286
BRV_Verv. bestelbus Fiat Talento, V-138-SX	7			7.143	7.143
BRV_Verv. bestelbus Fiat Talento, V-139-SX	7			7.143	7.143
BRV_Verv. bestelbus Fiat Ducato, V-126-SX	7			7.857	7.857
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-669-TR	7			9.286	9.286
BRV_Verv. vrachtw. 3,5t Iveco Daily, V-929-TR	7			9.286	9.286
BRV_Verv. vrachtw. tbv riool 5t Iveco Daily, 36-BLV-6	7			14.286	14.286
BRV_Verv. dieselmoter tbv werkboot	7				3.571
BRV_Verv. maaiarm tbv tractor Boomer	7				5.000
BRV_Verv. tractor New Holland Boomer TFT-30-B	7				5.714
BRV_Verv. Elektr. vrachtwagen tbv Koudenhoorn VGB-62-K	7				8.571
Totaal Kapitaallasten Buitenruimte		**270.472**	**273.453**	**318.033**	**326.687**

Totaal Kapitaallasten		**1.112.294**	**1.140.782**	**1.185.428**	**1.257.926**

3.3 Bijlage 3 Financiële bijdragen 2025 – 2028 deelnemende gemeenten

LASTEN EN BATEN	HLTsamen	Bijdragen		
		Hillegom	Lisse	Teylingen
	Primitieve Begroting 2025	Primitieve Begroting 2025	Primitieve Begroting 2025	Primitieve Begroting 2025
LASTEN				
Personeelskosten	46.233.889			
Personeel-gerelateerde kosten	1.363.133			
Kosten informatisering & automatisering	5.274.395			
Facilitair	2.070.021			
Overige Bedrijfsvoeringkosten	2.177.716			
Reserve mutatie	0			
Totale lasten HLTsamen	**57.119.154**			
BATEN				
Bijdragen derden:				
Bijdrage ISD	365.334			
Bijdragen derden:	8.296			
Verhaalbare kosten gemeenten				
Verhaalbare kosten	25.417			
Bijdragen gemeenten				
Nieuwe taken (structureel met afwijkende percentagers en af te rekenen)				
Uitbreiding BOA capaciteit (Teylingen)	222.884			222.884
Handhaving uitstallingsbeleid (Teylingen)	13.194			13.194
Uitbreiding BOA capaciteit (Hillegom)	74.370	74.370		
Omgevingsmanager (Teylingen)	147.457			147.457
Wet open overheid	253.652	79.959	80.667	93.026
Bestuursondersteuning en kabinetszaken	202.871	67.623	67.624	67.624
Participatie inzet personeel	106.090	41.991	53.809	10.291
Inzet personeel communicatie	101.654		48.428	53.226
Structurele versterking voor participatie taakuitvoering	71.308		71.308	
Versterking handhaving	205.115	86.093	81.889	37.133
Uitvoering steenbreek	10.499		10.499	
Subsidioloog subsidieverwerving	63.769		23.474	40.296
Uitbreiding contactfunctionaris	45.145	45.145		
Buitenruimte Lisse	1.158.719		1.158.719	
Bijplaatsingen afvalcontainers	210.203		84.081	126.122
Versterking ICT gemeenteraden	71.882	22.866	26.410	22.607
Nieuwe taken (incidenteel en af te rekenen)				
Incidentele versterking progr.management crisisorganisatie/vluchtelingenopvang (2023 t/m 2026)	105.245	25.469	29.416	50.360
Incidentele versterking Wet open overheid (2023 t/m 2026)	173.074	54.599	55.076	63.399
Versterking programma privacy en Informatieveiligheid	79.050	19.130	22.095	37.826
Versterking proces regiseur casuistiek	103.936	25.152	29.050	49.733
Reguliere bijdrage met afwijkende percentage				
Bijdrage Stichting Rijk	493.900	164.633	164.633	164.633
Correcties start bedragen	277.622	143.128	411.610	-277.116
subtotaal baten	**4.590.688**	**850.158**	**2.418.788**	**922.695**
Restant lasten	**52.528.466**			
Reguliere bijdragen gemeenten conform verdeelsleutel				
Areaalcompensatie	39.542	9.569	11.052	18.921
Restant lasten verdeeld naar inbrengpercentages: 24.2%, 27,95% en 47,85%	52.488.924	12.702.320	14.670.654	25.115.950
Totale bijdragen per gemeente	**56.720.107**	**13.562.047**	**17.100.494**	**26.057.566**
Kosten **plustaken** als onderdeel van de reguliere bijdragen				
Handhaving pleziervaartuigen/ligplaatsen en woonschepen				22.665
Serviceteams Buitenruimte				3.004.220
Economie, recreatie en toerisme				124.075
SCC Trefpunt				162.849

3.4 Bijlage 4: Overzicht Baten en lasten (BBV)

Onderstaand overzicht van baten en lasten 2023 – 2028 overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

bedragen x € 1.000	Realisatie 2023			Begroting 2024			Primitieve Begroting 2025			Meerjarenramingen								
										2026			2027			2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1	€ 25.380	€ 27.696	€ -2.316	€ 25.884	€ 25.884	€ -	€ 25.704	€ 25.704	€ -	€ 25.634	€ 25.634	€ -	€ 25.498	€ 25.498	€ -	€ 25.498	€ 25.498	€ -
Subtotaal programma's	€ 25.380	€ 27.696	€ -2.316	€ 25.884	€ 25.884	€ -	€ 25.704	€ 25.704	€ -	€ 25.634	€ 25.634	€ -	€ 25.498	€ 25.498	€ -	€ 25.498	€ 25.498	€ -
Overhead	€ 30.836	€ 28.543	€ 2.293	€ 31.636	€ 31.636	€ -	€ 31.416	€ 31.416	€ -	€ 31.331	€ 31.331	€ -	€ 31.164	€ 31.164	€ -	€ 31.164	€ 31.164	€ -
Subtotaal overig	€ 30.836	€ 28.543	€ 2.293	€ 31.636	€ 31.636	€ -	€ 31.416	€ 31.416	€ -	€ 31.331	€ 31.331	€ -	€ 31.164	€ 31.164	€ -	€ 31.164	€ 27.365	€ -
Resultaat voor mutatie reserves	€ 56.216	€ 56.239	€ -23	€ 57.520	€ 57.520	€ -	€ 57.119	€ 57.119	€ -	€ 56.965	€ 56.965	€ -	€ 56.662	€ 56.662	€ -	€ 56.662	€ 52.863	€ -
Toevoeging reserves	€ 919		€ 919			€ -			€ -			€ -			€ -			€ -
Onttrekking reserves	€ -896		€ -896			€ -			€ -			€ -			€ -			€ -
Subtotaal mutaties reserves	€ 23	€ -	€ 23	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na mutaties reserves	€ 56.239	€ 56.239	€ -	€ 57.520	€ 57.520	€ -	€ 57.119	€ 57.119	€ -	€ 56.965	€ 56.965	€ -	€ 56.662	€ 56.662	€ -	€ 56.662	€ 52.863	€ -